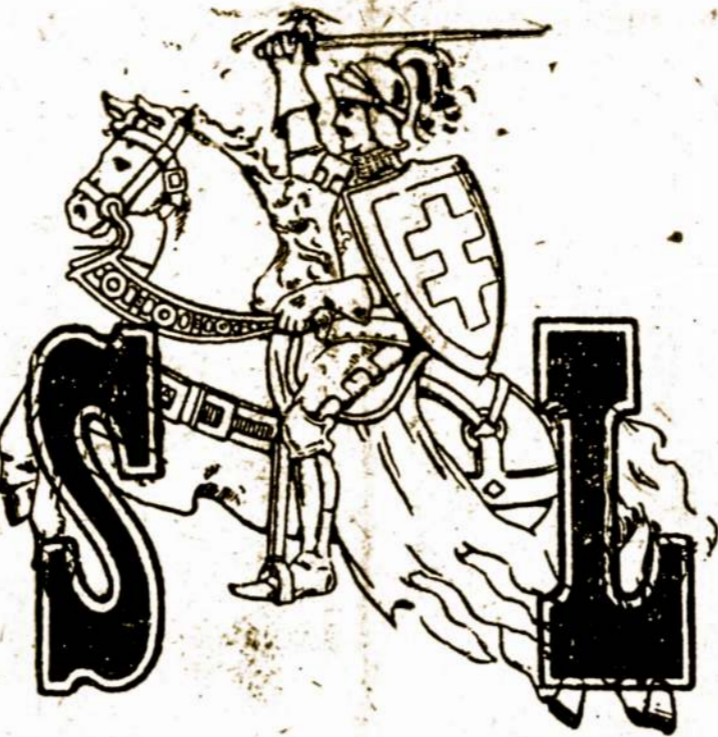

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 45

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 8 d. Lapkričio (Nov.), 1923 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. IX.

BAVARIJOS VALDŽIA PASIUNTĖ VOKIETIJAI ULTIMATUMĄ, KURIUOMI GRUMOJA PASIUNTIMU SAVO KARIUMENĖS PAIMT BERLYNĄ

Socialistai pasitraukė iš Vokietijos ministerijos. Rene seperatistų dideli mušiai. Vainikuotasis kunigaikštis grįš Vokietijon. La Follete ragina valdžią gelbėti Vokietiją. Waltonas rengiasi apeliuoti į augščiausį teismą. Francuzija atsižada 60 milijonų doliarų kontribucijos. LloydGeorge jau išvažiavo.

BAVARIJA ŽADA PAIMT BERLYNĄ.

Berlin, Vokietijoje. Bavarijos valdžia įteikė Berlyno valdžiai ultimatumą, reikalaujant, kad iki 7 dienai Berlyne būtų įsteigta diktatura tokia, kaip Bavarijoje. Ne išpildant reikalavimo, grumosiama pasiūst kariumenę užimti Berlyną ir įsteigimu ten tokios valdžios, kokia yra Bavarijoje. Berlyno valdžia vienok reikalavimą išpildyt nesiskubina ir žada iš Saksonijos pasiūst 60,000 kariumenės Bavarijos užkariavimui. Prie to dar atsišaukė 50,000 liuosnorių, buvusių kareivių pasaulinėje karėje, kurie siūlosi karėn su Bavarijos facistais, kad privertus juos skaitytis su Berlyno valdžia.

SOCIALISTAI PASITRAUKĖ IŠ VALDŽIOS.

Berlin, Vokietijoje. Tris ministrai socialistai, butent Solliman, Radbruch ir Schmidt, nepasiganėdinę kancleriu Stressmanu, kad tas savo projektą prieš Saksoniją ne referavo ministrų kabinetui, bet pats pasiuntė tiesiog kariumenės komanduojujį į Dresdeną, prisakant tam veikt insurgentų suvaldymui. Pasipiktinę jie tokiu kanclerio pasielgimu, įteikė jam ultimatumą, reikalaujant paaiškinti. Nesulaukiant pasiaiškinių, socialistų partija ministerius iš "buržuazų" valdžios atšaukė.

SEPERATISTŲ MUŠIAI SU POLICIJA.

Cologne, Ruhr krašte. Penkiolika šimtų seperatistų atvykusių į Aix-La-Chapelle, užpuolė miesto rotušę ir kitą rumą, kad paveržus ir įsikurus savo centralą. Vokiška policija stojo su jais į kovą, kuri tęsėsi nuo 10 valandos ryto iki 6 vakare. Policijai į pagelbą atėjo gaisrininkai, kurie į užpuolikus liejo vandeniu ir šilvasariu, ir nuodingais gazais. Seperatistai naudojo dinamitą ir granatas, vienas tapo nuvytais šalin. Kelias žmonių užmušta ir daugelis sužeista.

ANGLIJA VĖL PRIEŠINASI FRANCUZAMS.

London, Anglijoje. Anglijos valdžia pasiuntė Francuzijai ir Belgijai protestą, kam jos skaldo Vokietiją į mažas valstybes, kas priešinosi Versaljuje padarytus sutarties. Francuzija skal-

dydama Vokietiją ir neva nepriklausomas valstybes kimšdama savo globon, nori Vokietiją pati pasiglemžti ir ant jos viespataut.

KALINIŲ PALIUOSAVIMO PROPAGANDA.

Washington, D. C. Prezidentas Coolidge gauna kasdien daugybę atvirlaiškių, išsiųstų iš įvairių vietų reikalaujant, kad būtų paliuosuotais 32 politiški kaliniai, kurie laikomi Leavenworth penitencijoj. Sulyg atvirlaiškiuose pasakojimu, tie kaliniai jau šešti metai kenčia didžiausias kankynes, nes ten jie laikomi be jokio apsaugojimo ir kalėjimo valdžios yra kankinami kaip ne žmonės. Tokių atvirlaiškių galybes gauna ir valdžios departamentai, kuriuos reikalaujama imtis prieš kalinių paliuosavimą; atvirlaiškiuose pasirašo I. W. W. valdyba.

LAUKIA GRISTANT KRONPRINCO.

Berlin, Vokietijoje. Čia laukiama sugrįžtant buvusio kronprinco, arba vainikuotojo kunigaikščio, kuriam valdžios prisakyta Amsterdamo konsuliui išduoti pašporto vizą. Jis keliaus į Silėziją, kad apsigyvent ant savo žemės, bet pašaliais kalbama, kad jis parkeliaujas su valdžios žinia, ir todėl militaristai bruzda mobilizuodami kariumenę. Kronprincas ikišiol gyvenęs Holandijoje su savo tėvu, dabar iškeliavo į Šveicariją ir galbūt apie kalėdas bus jau Vokietijoje.

"VIENOS SAVAITES UŽDARBIS".

New York, N. Y. Praėjusios savaitės bėgyje vagiliai ir plėšikai pasipelnė \$151,260, dienos metu. Ottavoj, Kansas valstijoje dienos metu keturi plėšikai sužeidė First National banko sargą, sudaužė geležinį vežimą, pasigriebė \$20,000. Johnstown, Pa. penki uniformuoti plėšikai suriše išdininką First National of Bakerton banko, pasigriebė \$2,000. Philadelphia, Pa. Penki apsimaskavę plėšikai nuo peimasterio Wyet & Bros. firmos atėmė \$7,000. Holyoke, Mass. penki plėšikai apiplėšė Horowitz banką ir pasigriebė \$11,260. Walkerville, Ont. plėšikai iš Forge & Stamping Mfg. firmos išplėšė \$5,000.

NUOSTOLIAI DĖL MARKĖS ŽLUGIMO.

New York, N. Y. Suvienytų Valstijų spekulantai, dėl Vokietijos markės kurso žlugimo, prakišo du bilijonu doliarų. Anglijos spekulantai prakišo apie penkis šimtus milijonų doliarų, skaitant Suvienytų Valstijų pinigais. Kiek prakišo mažesnieji spekulantai, tikrai ikišiol nežinoma, bet be abejonės, jų nuostoliai sudaro tokią pat sumą kaip kad Suvienytų Valstijų ir Anglijos spekulantai nuostoliai sudėjus kartu. Jie pirkė vokiškas markes ir paskolos bonus, tikėdamėsi pasipelnę, ir pelnė, tik iš kito gal.

LIEPS VALDŽIAI ŠELPT VOKIETIJĄ.

Portland, Me. Sugrįždamas iš Europos Wisconsin valstijos senatorius La Follette, kuris tris mėnesius važinėjo po Europą, kad patyrys vietinį stovį, čia sutuojęs, pasakė, kad Suvienytos Valstijos privalo imtis gelbėjimo Europos, o ypačiai Vokietijos, nes kol Vokietija bus praputies duobėje, tol Europa negali tikėtis gero. Jis sakė, kad sugrįžęs Washingtonan, pašvęs visą savo darbą privertimui valdžios prieš žmonių gelbėjimo.

BANKA IŠDALINO VIVUS PINIGUS.

Berlin, Vokietijoje. Reichsbankai paskelbus, kad išleidiama nauji, auksu gvarantuoti pinigai, didžiausios žmonių minios subėgo mainyti savo pinigus į naujuosius. Banka leido naujuosius pinigus, kol visus išdalino, o kada pritruko, minios pradėjo daužyt banko rakandus, reikalaujant ir sau naujų pinigų, bet jų jau neturint, parsiejo šauktis policijos, kuri atvykus minias išvaikė. Naujieji pinigai yra vertėje didesni už Suvienytų Valstijų doliarų penkiais milijonais beverčių markių.

LLOYD GEORGE JAU IŠVAŽIAVO.

New York, N. Y. Buvęs Anglijos priemeru Lloyd George, apvažinėjęs Suvienytose Valstijose ir Kanadoje 6000 mylių, ir pasakęs čia paskutinę prakalbą, iškeliavo namo su savo žmona ir dukteria. Jis savo prakalboje išsireiškė, kad Suvienytos Valstijos turi ir privalo laikytis politikoje

kuo arčiausia Anglijos politikos, nes kitaip nebus sutartinės ir tas gali išeit Europai ir ne naudą. Klausytojus kvietė skiepyt tarpe savęs taiką ir ramybę. Jo kalbos klausėsi apie milijonas žmonių.

FRANCUZIJA NE ATSIKĖ SAVO TIKSLO.

Berlin, Vokietijoje. Francuzija buvo padarius sutarimus su kasyklų savininkais Ruhr krašte, kad kasyklų savininkai sumokėtų Francuzijai ir Belgijai 60 milijonų doliarų (dabar viskas skaitoma Suvienytų Valstijų doliariais) mokesčiais už anglus kaip akcijoje. Vienok tikslas apvyly, nes nesurinkus tokiomis mokesčiais nė ketvirtą dalį, dabar kilus sumišimams visuoje Vokietijos kampuose, ji savo tikslo atsižadėjo, ir mokesčius ne kolektuos.

KALTINA TRIS OFICIERUS.

Washington, D. C. Kariškoji ministerija rengiasi patraukti atsakomybėn tris oficerus, butent kapitoną Watson, eskadrono komanduojujį, leitenantą Hunter ir komanduojujį Comdr, kuriems primetama kaltė už eksplodavimą signalistų laivo Delphy, kur žuvo 23 žmonės ir kariškų reikmenų už tryliką milijonų doliarų, kada nelaimė ištiko Honda Point, Kalifornijos priplaukoje. Visi kaltinamieji bus patraukti prieš kariškąjį teismą.

BAVARIJOJ MOBILIZUOJAMA KARIUMENĖ.

Berlin, Vokietijoje. Bavarijos valdžia paskelbė mobilizaciją facistų kariumenės netik Bavarijos rubežiuose, bet ir Turingijoje. Taip vadinama "Pilkos kariumenė" išleido atsišaukimą į buvusius kareivius, kad jei kas turi senas uniformas, diržus, revolverius ir kitus pabuklus, kad ne naikintų, bet paaukautų facistų kariumenėi. Berlyno valdžia pasiuntė Bavarijos valdžiai paklausimą, ką ji mano pradėti veikt savo kariumenę mobilizuodama.

NIKŠAS BŪVO IR NIKŠAS YRA.

Brussels, Belgijoje. Antverpe policija raportuoja Suvienytų Valstijų konsulatui, kad Antverpe yra apsigyvenęs tulas Brown, kuris laike karės tarnavo Vokietijai kaip žvalgas, gi dabar jis Belgijoje, Vokietijoje ir Holandijoje, butent Antverpe, Bremene ir Rotterdamėje, kurias surinkęs pulkais siunčia į Suvienytas Valstijas, kur jas superka paleistuvų agentai. Kartą mėginta Browną areštuoti, bet nuėjęs į jo namus, jis buvo išbėgęs.

Anglijos begiojimas už akių. London, Anglijoje. Japonijai rengiantės prieš atsistatymo po žemės drebėjimų, Suvienytose Valstijose buvo tikėtasi gero pelno iš parduvimo plieno Japonijai, bet to besitiktint, Anglijos fabrikantai dabar siūlosi Japonijai pristatyt plieno beveik už pusę kainos, kokią už plieną skaito Suvienytų Valstijų plieno trustas. Tokius Anglijos pasiūlymus kai kas iš vietinio truso vadina begiojimu už akių.

RENGIA KONFERENCIJĄ DĖL RUBEŽIŲ.

London, Anglijoje. Airijos valdžia rengia konferenciją, kurion bus pakviesta reprezentantai šiaurinės ir pietinės Airijos, ir atstovai Anglijos valdžios, kad visiems susitarus, kaip ir kur praverst Airijos rubežiai. Tokia konferencija jau kartą buvo įvykus Dail Eireanne, bet iš jos niekas ne išėjo, kadangi šiaurinės Airijos atstovų tarpe atsirado reikalaujančių pritarimo Anglijos valdžios. Tokiu būdu dabar ir Angliją rengiamasi pakviest.

NAUJAUSIS LAKSTYMO REKORDAS.

New York, N. Y. Naujasis rekordas lakstymo ore tenka leitenantui Brown, kuris pirmasis jau buvo atsižymėjęs lakstymais ore, dabar sumušė visus rekordus, lakstydamas netoli Garden City, Long Island, kur per valandą jis nulėkė 259.15 mylių. Tokiu būdu rodosi, kad ore lakstymas kas kart vis gerinasi, ir reikia tikėtis, kad netrukus orlaiviu kelionė bus galima atlikt greičiau už visokius važius.

UŽPYLĖ BOSTONĄ ATEIVIAIS.

Boston, Mass. Tris laivai, butent Baltic, Devonian ir Franconia, atplaukė į New Yorko priplauką ir ant kranto išsodino 2400 Europos emigrantų, iš kurių trimi trukiais į Bostoną atvežta 2000 tų keleivių, iš kurių du išleista į Worcesterį. Iš visų tų keleivių daugiausia airiai, skatai ir anglai. Iš pasiųstų Worcesterį vienas yra ir lietuvis. Tokio imigrantų skaitliaus Bostonas ne atsimeina.

SUSPENDAVO GUBERNATORIŲ.

Oklahoma City, Okla. Senatūrių teismas suspendavo gubernatorių Walton ir jo vieton paškyrė vice-gubernatorių, kuris eis pareigas gubernatoriaus. Teismas užgynė Waltonui kuomi nors kenkt savo vietininkui pareigų ėjime. Walton žada apeliuoti į augščiausį teismą. Yra sakoma, kad klanai dabar darą suokalbius ant jo gyvybės, todėl jis prašysias teismo jį apsaugot.

SKUNDZIA KOMPANIJA UŽ 15 MILIJONŲ.

Philadelphia, Pa. Advokatų firma įteikė federališkam teismui skundą vardu vieno darbininko, dirbusio prie "Pennsylvania sistem" geležinkelio, kuris dabar reikalauja penkiolikos milijonų doliarų nedamokėtos algos per visą laiką, kurį jis prieminetos kompanijos geležinkelio dirbo. Mat "Pennsylvania" geležinkelis priklausio Anglijos sindikatui, tad kompanija tam darbininkui algą mokėjo sulyg Anglijos algų sistemos ir tokiu būdu mokėjo daug mažiau. Dabar reikalaujama damokėti sulyg S. V. algų sistemos.

Chicago, Ill. Daktaras Victor D. Lespinasse, mointojas iš Northwestern universiteto, paskelbė, kad jis gaidžius privers dēt kiaušinius, kartus su vištomis. Jis sako, kad reikia gaidžiui padaryt tam tikrą operaciją, ir tada... dėk kiaušinius galgone. Netrukus jis žada parodyt savo bandymus, ir prirodyt, kad kalba tiesa. Tik kartu ir prisipažįsta, kad ne kiekvienos veislės gaidžius prie to galės priverst.

New York, N. Y. Kada Lloyd George turėjo New Yorko paskutinę prakalbą Metropolitan operoj, gatvėse minios airių, Valeros pa-

sekejū, kėlė riaušias. Susirinkusios minios netoli operos pradėjo laikyt susirinkimą svečio paniekai. Šimtai policistų susirinko dabot, kad minia ne užpultų operą. Airiai pradėjo policistams mėtyt nuo galvų kepurės, o moters, renkančios auksas, sušuko: "Lloyd George yra kraujageris ir žmonių užmušėjas". Policija tada pradėjo minią vaikyt, o neklaušančių aštuonis areštavo, ir tuomi manifestacija išardyta.

ARESTAVO AKTORĖ KAIP PRIGAVIKĖ.

Los Angeles, Cal. Suvienytų Valstijų maršalas areštavo garsiąją krutančių paveikslų aktorę Patricia Palmer, rolėje žinomą kaip Margaret Gibson. Ją apskundė irgi aktorius Jurgis Lasher, rolėje žinomas kaip Burbank, kuris reikalauja ją sugrąžint \$1150, kuriuos jis išleides pirkimui jos parėdų ir kitokių dalykų, kuomet ji buvo davus jam žodį, kad už jo tekės. Dabar jis sužinojo, kad ji ištekėjo už kito. Skundas pamatuojma kaipo laikymą jo meliš nelaisvėje.

FRANCUZIJA LENKIJOS "ANGIELAS".

Boston, Mass. "Boston Evening Transcript" gavo žinią iš Budapešto, kad Francuzija ruošia naują Lenkijai paskolą sumoję keturių šimtų milijonų frankų auksu (apie 24 milijonus doliarų). Apskaitęs laikraštis visas Lenkijos skolas ir Francuzijos ubagystę, vadina Francuziją Lenkijos angliu.

VELIAUSIOS ŽINIOS.

Kasyklose Beckley, W. Va. užgriuvus angai, 30 angliausių tapo gyvais palaidoti.

Pittsfielde (Mass.) teisėjas, laike bylos prieš vieną kriminalistą, pasiuntė šerifą, kad tas gatvėse surinktų 12 žmonių į prisaikintuosius teisėjus.

Philadelphijoje iš kalėjimo pasileido daug kalinių, kurie apsiginklavę terorizuoja kalėjimo kaimynus. Tris sargai ir vienas pabėgusių kalinių, nušauta.

Surance Lake, N. Y. valstijoje, apgyveno šeškai, nuo kurių tvanko gyventojams darosi ankšta. Surengta medžioklė šeškų išgaudymui, jaučiasi tikslą ne atsicsiant.

KAS ŠVENČIA, O KAS SAU KENČIA.

New York, N. Y. Kada Lloyd George turėjo New Yorko paskutinę prakalbą Metropolitan operoj, gatvėse minios airių, Valeros pa-

Žinios iš Lietuvos

Voldemaras ne atiduoda pinigų.

Kaunas. Voldemaras, budamas Lietuvos priemeru, Danijos bankoje pasidėjo savo vardu 40,000 daniškų kronų. Pasitraukus jam nuo vietos valdžia visokiais būdais ir bauginimais vertė Voldemarą tuos pinigus perrašyti ant Lietuvos valstybės vardo, bet Voldemaras tuos pinigus ir iki šiol laikosi savo vardu. Dabar Lietuvos valdžia Voldemarą patraukė Danijos teisman, kaip prisisavinantį valstybės turta.

Veržiasi iš visur Lietuvon.

Kaunas. Pastaraisiais laikais Lietuvoj priviso nesuskaitomos daugybės svetimišalių. Iš kur jie čia atsiranda, ir sužinot sunku. Greičiausia bus tai veržiasi iš svetimų, kaimyniškųjų valstybių, kuomet pas juos suirtuvės ir betvarkės siaučia. Žmoneliai tada bėga įskot ramybės, o kadangi Lietuva už visas šalis dabar ramiausia, tad čia tie pabėgėliai ir skverbiiasi.

Išplėšė stoties bufetą.

Biržai. Iki šiol dar nesugauti vagiliai įsiveržė siaurojo geležinkelio stotin, pavogė kiek svaiginančių gėrimų, saldainių, konservų. Viso pavogta daiktų iki tukstančiui litų vertės. Vagilius tikimasi greitai suimt.

Atšaukė uždraudimą.

Kaunas. Savo laiku, gale praėjusios vasaros Lietuvos valdžia buvo uždraudus išgabėnimą žuvų į Latviją. Sulaikius žuvų išgabėnimą Lavijoje pasijuto didelis upių žuvų trukumas ir net Latvijos valdžia reikalavo iš Lietuvos pasiaiškiniimo. Dabar Lietuvos valdžia uždraudimą atšaukė ir žuvis jau gabenamos Latvijon.

Lietuvos finansiškas turtas.

Kaunas. 2 Spalio 1 dienoje Lietuvos bankas turėjo aukso ir sidabro už 16,636,226 litus ir 41 centą. Anglijos pinigų, Suvienytų Valstijų dolerių ir kitų valstybių pastovių pinigų už 37,184,889 litus ir 52 centus, ir svetimų valstybių popierinių pinigų už 53,53,564,180 litų ir 86 centų vertės.

"DIDŽIOJI MELO SA-VAITĖ".

(Vilniaus krašte)

Dabar Lenkijoje visi sujudo dėl vaidinamųjų "pakraščių" ("kresy"). Apie tai daug rašo visa spauda. Ginchijasi, pešasi, vieni antrus vainoja, o kaltojo kaip nėra, taip nėra, nes visi kalti, o prisipažint nėra tiek drąsos, na ir... grynos sąžinės. Ministeriai, senatoriai, atstovai ir kiti augstieji vyrai, leidžia tiems "pakraščiams" nedet atsišaukimus. Ramina, drąsina, žada. Dėl ko taip yra čia pasidare, kad kilo toks sujudimas?

Pirmiau negu nagrinėt tas klausimas, tenka išaiškinti kas gi ištikrųjų tie pakraščiai? Pakraščiais dabar lenkai vadina visus tuos kraštus, kur netikroji Lenkija, o tik administracinė. Šitas pavadinimas nėra kas nauja,

pačių lenkų sugalvota. Taip daro visi, kurie nukariauja svetimus kraštus. Toli pavyzdžių neįsiekiant jie gana bus prisiminus rusų praktika šioje srytyje. Anie buvusieji mūsų ir ne mūsų krašto valdovai ir viešpaciai, tuos kraštus, kur pasibaigėdavo tikroji Rusija, bijodavo pavadinti tikrais vardais. Ir todėl negirdėdavai nė Lietuvos, nė Lenkijos, o budavo tik Privilinskij kraį, Sievierozapadnyj kraį. Visi taip, kaip kad dabar girdime "Kresy" Wschodnie, Białopolsko ir t.t., bet negirdime nė Lietuvos, nė Ukrainos, nė Gudijos, kaip iš tikrųjų šie kraštai turėtų but visų vadinami. Mažai to. Lenkai netik patys kraipo tikruosius šiu kraštų vardus, jiems dar nepatinka, kad ir kiti jų pėdomis neina. Taip vienam, nuėjusiam žmogui laikraščio leidimo reikalą į spaudos skyrių komisariate, Vilniuje, buvo prikišta, kad lietuvių laikraščiai skaitą Vilniaus kraštą vadina Lietuva. Panašių priekaištų neperseina padaryta ir delegaturoj. Keistas dalykas. Rodosi ne daug laiko praėjo nuo Mickevičiaus, Sirokomlio, Kraševskio laikų, rodosi jų kuriniai dar ir šiandien plačiai skaitomi tų pačių lenkų, taigi ir lenkai turėtų but pripatę prie to, jog Vilnius Lietuvoj, bet iš anų valdininkų nusistatymo, o taippat iš dabartinių leidėjų, išmetančių labiau patriotiškos Lietuvos atžvilgiu anų vyrų raštų vietas iš šiandien pasirodančių rinkinių, matyt, jog virsta kiti laikai. Kol rusai valdė Lietuvos srytis, tai ir patys lenkai vadino jas tikroju vardu, taigi ir Vilnių Lietuvą. Bet tas pačias srytis sutveria lenkai— ir Vilniuje Lietuvos neturi but.. Tiek dėl pavadinimo.

O sujudo lenkai dėl nelenkų gyvenamų sričių dėl to, kad ten pradeda darytis jiems ankšta. Mat jie apsiriko su diagnozu. Jie matė, kad tie pakraščiai yra labai nusilpę, išbadėję, karės parblokšti ir sunaikinti, tai ir padarė išvadą, kad galės ką tik nori daryt. O nori daryt labai daug. Nori, kad umu laiku visi nelenkai pavirstų lenkais, kas daugumos dabartinių lenkų vadų turėtų vadintis sukultūrėjimu; nori tuoju prikimšt tuos pakraščius savo bežemių ir be duonių, kurių pačioj Lenkijoje taip daug yra ir kurie negaudami žmoniško pragyvenimo pradeda labai šnairuot į Zamoiskų ir kitų latifundijas. Traukia dar lenkų akį "pakraščių" miškai, kurie šiais laikais duoda gerą pelną; o juk norinčių pelnytis ir Lenkijoje netrūksta. Žodžiu, "pakraščiais" galima spręst keliatas problemų: čia ir žemės reformos klausimas, čia ir kapitalų pritaikymas, ir pagalius lenkų tautos padidinimas ir jos gyvenamosios teritorijos praplėtimas. Ir dėl šito viso ministeriai, senatoriai ir kiti augstieji vyrai galingu balsu sušuko: "Niemasz Polski bez kresów".

Visiems šiems tikslams atsiekt buvo griebtasi įvairių priemonių. Nežiurint to, jog visi šitie dabar lenkų valdomi nelenkų kraštai turi griežtai skirtingą struktūrą visais atžvilgiais, tautiškas, kultūriškas, ekonomiškas, sociališkas stovis Pajurio, Silezijos, Galicijos, Palėsės ir tt., nē palygint nesiduoda, o tuo tarpu Varšava visur valdo tomis pačiomis metodomis, ta pačia sistema. Jokios kalbos apie autonomijas. Nē šešėlio tikrosios valscijų ir apskričių savivaldybės. Visur vietos kilmės žmonės nustumti, visur valdo atėjunai, kurie nē tik kad neturi jokio supratimo apie vietos santikius, bet ir pažint jų nenori, o tik tempia visą ant savo korpalo. Visu rytų pakraščiu Ukrainoj (Galicijoj ir Valinijoj), Gudijoj ir Lietuvoj, tie valdininkai, centrō valdžios palaikinti, vietos žmonių reikalus visai neigia, nelenkams tiesų neduoda arba duotąsias siaurina, vietos žmonių kalba ujama, nes atėjunai jos nemoka ir nenori mokytis. Kolonizacija varoma greituoju tempu. Tų kraštų žemėlē tenka atėjunams kolonizams.

Visa šitai negalėjo praeit nepastebėta vietos žmonių, nes tai liečia juos pačius, jų gyvuosius reikalus. Iš pradžių prasidėjo duslus murmėjimas, bet ilgainiui pradeda veržtis aikštēn. O veržiasi taip, kaip tų kraštų stovis leidžia. Dabar laikraščiai pilni žinių, jog ten ir ten dvarą apiplėšė, ten ir ten kalėjimą ar kitas triobas sudegino, ten ir ten pas geležinkelio stotį sukrautas malkas sudegino; pagalius spauda pranešė atsitikimą, kur visas trukas sulaukta ir apiplėšta keleiviai. Visa tai vadinama banditizmu. Niekas negins, kad čia yra ir banditizmo atsitikimų, bet toki apsirėiškimai visuose "pakraščiuose" aiškiai mums rodo, jog turime reikalą su savo rušies protestu prieš esamą netvarką ir vietos žmonių tiesų pamynimą. Tiesa, protestas gal ir bausis, gal kartais neįsmintingas ir jau labai nekultūriškas. Bet kas čia kaltas? Visuose beveik pakraščiuose žmonės nekultūriški. Bet vietoj mokyklų gimtąja kalba brukama lenkų mokyklos su mokytoju ar mokytoja atėjunais. Vieton vietos žmonių rinktų ir todėl turinčių jų pasitikėjimą valsciaus valdybų ir viršilų, juos valdo iš viršaus paskirti lenkų pakalikai ir atėjunai raštinninkai; vieton skirstyt skaldomą kaikiurių valdžios ir rusų dvarų žemę vietos bežemiams, ji atiduodama atėjunams; vieton padėt karės sunaikintiems gyventojams atsistatyt,—jie mato kad tų kraštų miškai kertami ir skubiai vežami užrubežin, taigi naikinami. Visa tai nepraeina nepastebėta ir sukelfia didelį pasipiktinimą: Sukelia opoziciją prieš esamą tvarką, kuri išsireiškia "banditizmu", nēs tik tokios protesto formos vietos sąlygose suprantamos.

Dabar lenkai pamatė, kad taip toliau but negali, pamatė, kad "banditizmas" gali

APSIMOKA TAUPYTI LEIBELIUS

Šitų Gerai Žinomų Rušių
Kondensuoto Pieno, nes Gausi

DYKAI BRANGIŲ DOVANŲ DYKA

JEI esat taupi šeimyninkė ir norite gaut pilną vertę savo šeimynos reikalams praleidžiamų pinigų, tai pirkite pieno rušis, kurias čia garsiname, delto; kad jos atitinka kiekvienam virtuvės reikalavimui kur tik reikia drauge ir pieno ir cukraus, be to kiekviena blėsinė turi pinigų vertę. Šeimyninkės taupo leibelius ir gauna už jius brangias dovanas.

YPATINGAS PASIULYMAS

Jei išpildysi kuponą apačioj šio paskelbimo ir pasiysi jį šiandien, tai mes pasiūsimė jums Paveiksluotą Premijų Katalogą, kartu su Ypatinga Premijų Korta, kuri skaitysis kaip 10 dovanotinių leibelių.

Sėkamos Premijų Krautuvės duos Jums už tą Kortą ir visus Magnolia ar Star Pieno leibelius, kuriuos dar turėsit, dovanų. Nuo pirkėjo turinčio 40 arba daugiau leibelių bus primama tik viena Ypatinga Korta.

MUSŲ DOVANŲ KRAUTUVĖ BOSTONE

Prie 89 Friend Street arti Haymarket Square.

Kitos Dovanų Krautuvės:

FALL RIVER, MASS., NEW HAVEN, CONN., BRIDGEPORT, CONN., PROVIDENCE, R. I.
14—3rd Street, 105 Temple Street, 105 Congress Street, 49 Aborn Street,
arti Bedford Street, arti Crown Street, arti Main Street, arti Washington St.

Mes širdingai užkvičiame Jumis aplankyti mus, nēpaisant ar turit leibelius ar nē, ir peržiūrēt mūsų didelį skaičių naudingų ir gražių dovanų, kurias galite gaut visai dovanai už LEIBELIUS.

Jei nėra krautuvės Jusų miestely, kuri apmokēt šituos leibelius ir Ypatingą Premijų Kortą, pasiūsk juos į Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York City, kartu su numeriu tos dovanos, kurią rasit Paveiksluotame Premijų Kataloge, ir mes tą dovaną pasiūsimė dykai.

Tavo Groserninkas laiko tik vieną ar dvi šitų Borden's Premijuotų Kondensuoto Pieno rušių. Prašyk tik tų Bordeno Blėšinių, kurios duoda brangias dovanas už leibelius.

KUPONAS
Borden's Co., Inc., 44 Hudson St., New York.
Prašau prisiust man kaip garsinta Premijų Korteje.

VARDAS 1779
ADRESAS 1) (Lithuanian)

KAIP AUGINT IR PRIŽIURĖT VIŠTAS?

Ką tik išleidome knygelę kaip augint ir prižiūrēt vištas. Labai naudinga knygelė žmogui, kuris laiko arba mano laikyti vištas. Čia telpa visoki patarimai, kaip augint ir prižiūrēt vištas, kad jos pelningai apsimokētų. Kaina knygelės su prisiuntimu..... 35 centai.

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury St., Worcester, Mass.

ikitol nueit, kad net tie pakraščiai pavirs gyvu pragaru, kur jiems gali pasidaryt labai karšta. Bet dar nēmato, kaip ištikrųjų tas pavojus pašalint. Jie nutarē tik sustiprint savo pozicijas nē kiek nenusileidžiant vietos gaivalams, nes savo atsišaukime savo, kad "pakraščiams" reikalinga esą "lenkų elementoriai, lenkų knygos, mokyklos, kopyltėlės (!?), teatrai ir skaityklos, reikalinga pagelba lenkų kolonistams, amatninkams ir pirkliams, kurie ten eina sūpint lenkų eilę, nešt į apšėistas dirvas lenkų kultūros svyturį".

KRUTAMIEJI ARBA KINO PAVEIKSLAI JAU SUGAMINTI!!

Su šiuomi pranešame Amerikos Lietuvio skaitytojams, kad paveikslai, kuriuos šią vasarą nuėmiau Lietuvoje nuo įdomiausių Lietuvos vietų, jati yra sugaminti ir galima jumis parodyt. Mes kviečam draugystės arba pavienius, parengt vakarus, per kuriuos mes jums galėsime parodyt šituos labai žingeidžius Lietuvos kampelių paveikslus. Paveikslų labai daug ir įvairaus turinio. Niekas jūs taip neužganėdys, kaip pamatymas šių paveikslų. Lietuva gyvuoja ir vis stipriau stojasi ant savo kojų. Mustų akis ir širdis lai buva vis su Lietuvos reikalais. Pasirupinkite pamatyt šiuos paveikslus, parengdami tam tikrus vakarus.

AMERIKOS LIETUVIO ADMINISTRACIJA,
15 Millbury St., Worcester Mass.

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. PALTANAVICIAUS
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.
Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergiąs, leidžiamas per
M. PALTANAVICIAUS
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

VISGI TIE VISI SPELJOJIMAI TIK SPELJOJIMAI IR PASILIEKA.

Savo laiku Bostonė einantis "Darbininkas" savo polemikoje su kitais laikraščiais dėl lietuvių registracijos Suvienuose Valstijose nepavykimo, padarė gana keistą lietuvių statistiką, kurią jis susirinko iš "valdiškų statistikų", draugijų ir lietuviškų parapijų, kas abusiai jam davė Amerikoje gyvenančių lietuvių pusę milijono, iš kurių 200,000 atkeliavo iš Lietuvos, o 300,000 jau čia gimę ir užaugę. Nepamiršo jis tada prisiminti, kad kada yra sprendžiama lietuvių esant Amerikoje iki milijono, bet tai niekis, nes jeigu tikėt, kad milijonas, tai tada Amerikoje jenių turėtų nebut, o betgi jų esą 80 milijonų, nes tiek yra žmonių, kurie kitaip kalbėt nemoka kaip tik angliškai (kas reikiška, kad tie visi angliškai tik kalbantieji yra jenkiai, ir tokiu būdu reiktų pasakyti apie septynis milijonus anglių ir pusantrą milijono skatų, paskui dar prieglaudose išauklėtų "jenkiškai" svetimtaučių vaikų pusę milijono, tai tada jenių ir visai neturėtų, nes kas gimė ne Pennsylvanijoje, tas negali vadintis jenkiumi, ir statistikų rinkėjai kitą kartą turėtų geriau žinot kaip jie supranta jenkiumis). Ir todėl esą lietuvių daugiau nėra kaip tik penki šimtai tukstančių, iš kurių "piliečiais" gali liktis tik 50,000 ir tiems mokant mokesčius už pasus, Lietuvai naudos būtų labai mažai, ir tokiu būdu suboikotuota registracija Lietuvai nuostolių kaip ir nedaro.

Tai maž daug tokios ištraukos gali but pažymėtos, ir jai niekas nieko nesakę, kadangi jau iš seniai visiems žinoma, kad polemikoje vartojama "namų darbo" prirodymai. Bet kitaip jai pažūrėjo "Lietuva", kuri ima tą Darbininko namie padirbtą faktą ir jį negrinėdama, su savo išvadomis padaro kaipo dokumentu, kad j Lietuvos iš Amerikos sugrįžtant galima laukt tik 50,000 lietuvių, o kiti, 450,000 tai kaip didžiūmoje "čiagimiai" gali ir negrįšt.

O vienok taip nėra, nes Darbininko surinktą statistiką niekas neskaito tokia jau vien todėl, kad ji surinkta tik iš parapijų. Sulyg Catholic directory 1921 m. Suvienuose Valstijose buvo 108 lietuviškos parapijos,

Kanadoj rodosi viena. Jei toms parapijomis duosime po 500 parapijonų, tai visos jos neturės 50,000 žmonių. Yra tokių, kurios turi biskų daugiau negu 500, bet užtaigi didelė didžiūma neturi nė šimto, ir todėl skaitant po 500 nedaromė joms skriaudos. Iš draugijų, kurios Darbininkui pasiekiamos, negausime nieko daugiau, kaip tik tous pačius parapijonus, tad tokios draugystės j statistiką skaityt nėra reikalo. Iš valdžios statistikų pasinaudot negalima, nes didesnė lietuvių dalis lietuvių pavardžių baigiamis slaviškomis galunėmis. Į valdžios daromų surašų kas dešimts metų blankų rubrikas irgi vargiai didesnė pusė papuola, nes lietuviai dar nėra tokios disciplinos prisilaukanti, kad tikrajė tautybė save pasiduoat ir tokiu būdu arti pusės (be jokios abejonės) lietuviai yra užrašomi rusais, vokiečiais ir lenkais nes šių pastarųjų yra dar labai daug, ypač iš Dzukijos, Survalkų ir Vilniaus apyriubių, nekaltant jau "bajorų", kurių netrūksta ir Kauno apyriubėje.

Tai taip galima spręst apie tas kolonijas rytinėse ir centralinėse valstijose Suvienuose Valstijų republikoj ir Kanadoj, kur yra didesnės draugijos ir parapijos. Vienok neturime užmiršt, kad ir tose kolonijose, parapijose ir bažnytinėse draugijose, iš kurių Darbininkas ima sau statistiką, lietuviai sudaro neadugiau kad 60%. Likęs nuosimtis neturi nieko bendro nė su parapijomis, nė su bažnytinėmis draugijomis. O imkime kolonijas, kuriose nėra parapijų nė draugijų, ten rasime arti tiek lietuvių kiek jų yra prie parapijų ir draugijų, ir kurie i Darbininko statistiką nepateko, tai jau bus kur kas daugiau negu pusė milijono. O kur kitos Amerikos republikos, kaip Brazilija, Argentina ir kitos, kur lietuvių yra žymi dalis? Rodo, kaip kas pietines republikas čia neskaitys, betgi kalbama apie Amerikos lietuvius, o juk tos valstybės yra Amerikoje. Paskui reikia nepa-

miršt ir lietuvius kitų tikėjimų, kurie su Darbininko reprezentuojamomis organizacijomis nieko neturi. Juk yra nemažai stačiatikių, mahometonų (totoriai), mukurų, evangelikų, kalvinų ir kitokių, kuriuos Darbininkas savo statistikon ne i-traukia. Ir taip visus sudėjus gausime jei ne daugiau, tai jau nemažiau milijono lietuvių vien tik šiaurinėje Amerikoje, tai yra, Suvienuose Valstijose ir Kanadoje.

Kunigas Jonas Žilinskas 1909 metais, kad išpirkt J. Gabrio iš Shoenkės spauštuvės vadovėli, surinkimui sumos pinigų surengė "jubilių" 40 metų nuo pradžios lietuvių emigracijos Amerikon. Kartu rinko jis ir statistiką. Vien rytinėse valstijose jis lietuvių surinko arti 400,000. Nesidavus galutiną statistiką suirntk dėl tų klubių, abelnai spręsta, kad gali but lietuvių Amerikoje "apie" 700,000. Chicagoj spėta esant lietuvių irgi "apie" 7000. Ir tokios nuomonės laikytasi. Nuo 1909 m. atvykt galėjo dar 5000 iki kare. Po kare jū atvyko irgi, bet jau tegul jie buna neskaityti, nes daug ir iškeliavo Lietuvos. Tad jeigu tikėt speliuojan, kad buvo 700,000, paskui dar atvyko 5000, turėtume jau kur kas daugiau negu pas Darbininką jų šiaudien užsiregistravo. O juk ir čia priaugo. Nors iš priaugusių ir išėina daug "bomų", vienok nemažiau 50% jų išauga tikrais lietuviais. Tokiu būdu Darbininko rekordai stovi žemiau zero.

Kad buvo skaityta tik 500,000, tai tam buvo pamatas. Karei pasibaigus atviečiai pradėjo rengtis keliaut savo tėvynen, kad apgyvent savo tėvų žemę. Rodėsi, kad visi atviečiai iš Amerikos iškeliavaus. I toki atviečių rengimais suziuro jų kunigija, ir pabugo, kad išemigravus jų vienuoliams savo tėvynen, jiems parsieis badas,nes sugrius parapijos, liks tuščios bažnyčios, ir tada kunigams gali parsieit skaitytis su savo likimu. Užtai vienur ir kitur kunigai pradėjo savo ištikimuosius draust nuo emigravimo tėvynen. Pas lenkus tas labai buvo žymu. Jų kunigai išsakyklų tiesio kėikė tuos, kurie rengias keliaut Lenkijon. Pas italus, pa slovakus, vokiečius, francuzus ir kitus atviečius buvo tas pats. Pas lietuvius irgi buvo žymu nepasiganėdinimai rengimais keliaut i Lietuvą, o kai kur kunigai net savo prakalbosė viešai draudė keliaut. Vėliaus paskui kunigus pasekė ir jų ištikimieji, ir tokiu būdu emigravimas iš Amerikos kontėnento tapo suboikotuotas. Laikraščiai irgi ne visi stovėjo už keliavimą Lietuvos, nes ir jie žiūrėjo i savo likimą. Registracija irgi buvo boikotuojama iš dalies su tuom patim tikslu. Aišku; kad i Darbininkas su tuom patim tikslu lietuvių skaitlių sumą žino tyčia, kad parodžius kaip neverta tikėtis nieko iš Amerikos lietuvių, bile tik jiems pilietystė būtų ne i-brukta, ir tuomi jie būtų sulaukomi ant vietos.

"Slakerių" paluosavimas.

Kaikas mano, kad yra i-statymas, kuris valstybei ne ištikimus žmones, kurie nėra šalies piliečiais, po penkių metų pragyvenimo šioje šalyje padaro piliečiais. Bet tai klaida taip manant ir turi but žinotina, kad pirmiausia atveis atvykęs šion šalin, sulyg kongreso, perleisto projekto, 1906 m. atveis gali liktis piliečiu čia išgyvenęs penkis metus, gali prašyt pilietystės suteikimo, ir jei prirodys, kad per penkis metus jis turėjo gerą rekordą, prie pilietystės gali but prileistas po penkių metų pragyvenimo šioje šalyje. Metuose 1917 Suvienuose Valstijos išėjo talkon kariuonijoms Europos valstybėms prieš Vokietiją, ir tokiu būdu valstybė skaitėsi kariškame stovyje iki 11 dienos Lapkričio 1918 metų. Prasidėjus kare buvo mobilizuojama kariuomenė, kurion buvo šaukiama ir atviečiai, ne išgyvenę pilnai penkis metus šioje valstybėje, ir todėl tuomkart dar nebuda mi piliečiais. Tas palietė daugelį lietuvių. Karėn eit, suprantamas daiktas, kas nori eit? Ir daugelis tada šaukiama kariuomenen atviečiai stave salygas, kad kariuomenen nepatekus.

Sulyg tiesų, atveis, neturės šios šalies pilietystės, yra skaitomas piliečiu tos valstybės, iš kurios jis atkeliavo. Todėl ir kariuomenen eit neno rėjusieji atviečiai, bent tuli, pasisakė nėsanti piliečiais ir todėl kariuomenen imamais but neprivalo. Kurie iš atviečių ir piliečiais nebuda mi ejo kariuomenen, jei gyvi liko, karėi pasibaigus be jokiu klubių ir rupescių, gavo pilietystę, gi kurie nėjo kariuomenen, tie buvo kaip būvė, bė pilietystės tiesų.

Pasibaigus karėi, toki, kurie jau buvo išgyvenę reikalaujamą laiką šioje šalyje, padavė aplikacijas prašydami pilietystės suteikimo, sulyg paprastos sistemos, išgyvenus reikalingą laiką valstybėje. Bet teismai, pasiremdami kongreso perleistu projektu 1906 m. 29 d. Birželio, pareikalavo prirodyti penkių metų ištikimybės. Kada pasirodė, kad toki aplinkai yra priešinėsi emimui kariuomenen, kaipo pavaldiniai svetimų valstybių, teismai jų aplikacijas atmetė, paskiriant penkis metus pragyvent bė pilietystės ir tik tada duos prašymus iš naujo. Tie penki metai turėjo sukakt nuo karės pailiovimo 11 dienoj Lapkričio 1918 metų.

Šiais metais 11 dienoj Lapkričio sukanką penki metai nuo karės pabaigos, tad visi taip vadinami "slakeriai", kurie atsisakė eit karėn dėl savo nepilietybės, ir kurių prašymai buvo atnėsti karėi pasibaigus, po 11 Lapkričio šių metų, gali atnaujint prašymus ir turi prirodyt, kad nuo karės pabaigos per penkis metus jie buvo šiai šaliai ištikimi. Kurie pasirodys, kad nuo 11 d. Lapkričio 1918 metų yra kamė nors pasirodę šios šalies tvarkai ne ištikimi, tie ir dabar prie pilietystės prileisti nebus.

Ir murinai nerimsta.

Afrikoj, kur gyvena murinai, jie pradėjo nerimt prieš Anglijos valdžią pirmiau, o neseniai New Yorke teismui pasmerkus M. Garvus, kartą pasiskelbusį murinų "republikos" prezidentu, neramumai dar labiau apsiereiskia kasdien, ir eina bruzdėjimai, kad sukėlus revoliuciją ir apsisaukus niekam nepriklausomais. Pradžią tiems murinų neramumams davė tai Anglijos valdžios prašalinimas visų murinų iš valdiškųjų vietų prie pačio ir geležinkelių, ir jų vietų užpildymo anglais, prašalintuosius išsiunčiant i šiaurę, kad jie nevadovautų savitikiams, kurie jau nuo seniau buvo reikalavę sau autonomijos.

Jų vyriausis vadas Garvey dabar New Yorke laikomas kalėjime, kuriame turi atbut penkis metus už įvairias pri-gavystes. Užtai jo vadovaujantieji murinai dabar rengia revoliuciją. Kita priežastis murinų neramumo tai tame, kad francuzai atsiuntė jiems katalikų misiją, kuri įsteigė jau kelis klostorius su bažnyčiomis. Murinai nenori katalikais liktis, o protestoniškų misijų jiems niekas nesiuočia.

Žydu juodos dienos.

New Yorke atsibuvo žydu didis suvažiavimas, kuriame dalyvavo ir iš Anglijos atvykęs garsus žydu rašytojas ir politikas Izrael Zangwill. Jis pasakė griausmingą prakalbą, kurioje pažymėjo, kad žydams artinasi rytas, bet ir juodoji naktis, kuri gali suteikt ir labai juodas dienas. Palestinoj įsteigimo žydu žemės viltis jau galutinai žuvo. Europoj artinasi didelė kruvina karė, kurioje kils didelės žydu skerdynės. Nutekės upės krikščioniško kraujo, o žydu lavonais bus pridengta Europos žemė. Suvienuose Valstijose žydams irgi artinasi juodos dienos iš žymiai besiauklėjančios Ku-Klux Klan organizacijos, kurios visas smurtybėje. Bet teismai, pasiremdami kongreso perleistu projektu 1906 m. 29 d. Birželio, pareikalavo prirodyti penkių metų ištikimybės. Kada pasirodė, kad toki aplinkai yra priešinėsi emimui kariuomenen, kaipo pavaldiniai svetimų valstybių, teismai jų aplikacijas atmetė, paskiriant penkis metus pragyvent bė pilietystės ir tik tada duos prašymus iš naujo. Tie penki metai turėjo sukakt nuo karės pailiovimo 11 dienoj Lapkričio 1918 metų.

Kad apsisaugot nuo tų visų besiantinančių nelaimių, Zangwill kviečia viso pasaulio žydus ginkluotis, ir kada prieis juodos dienos, ginklu gintis nuo užpuolikų. Išnešta rezolucija, kurios kopiją pasiuntus prezidentui Coolidge, tas atsakė, kad Suvienuose valstijose žydams pavojaus nebus, nes valdžia ne toliaruos antisemizmą, tad ir žydai gali but ramūs. Suvažiavimas vienok likosi prie savo, ir laukia juodųjų savo dienų.

Francuzija nepaiso savo ubagyštės, ir tad paskutinius savo turtus skolina kitoms valstybėms, kad tik patraukt jas savo ištekmėn, ir apginkluot sulyg savo skonio. Šiuomkart ji skolina Denkijai 1,000,000,000 frankų, Austrijai ir Vengrijai 1,500,000,000; Rumunijai ir Jugoslavijai 800,000,000 frankų. Paskola didžiūmoje bus duodama ginklais

ir amunicija. Tad amunicijos ir ginklų fabrikai Skode, jau pradėjo darbus dienomis ir naktimis. Tokiu būdu matome, kad francuzai Europai visgi nežada duot ramybę.

Prezidentas Coolidge turi 689 prašymus iš kalinių šeimynų ir giminių, kuriuose prašoma paliuosuot iš kalėjimo, dovanojant teismų paskirtas baudas tokiam jau skaitliui kalinių. Tokio prašymo šiais metais 20 nuosimtis yra daugiau negu kada nors kitais metais buvo.

Rusija įteikė Finijai antrą notą, reikalaujant iš jos 1,500,000 rublių auksu kaipo atlyginimą už praėjusios vasaros metu nužudytus Rusijos komisorius, Lavrov ir Lošnojiev. Finija teisinasi, kad ji nieko neturinti su žudikais, bet Rusija stato jai kaltę užtai, kad Finijos žemėje žudysta afsitiko.

ŽMONIŲ BALSAI.

Ką jie dabar sakys?

Dabartiniais laikais lietuvių spauda yra pilna apie žiaurų nužudymą Vytauto Aleksos. Gal taip musų liaudis nesidomėtų tuomi, jeigu tą žudymą būtų atlikęs kas kitas, ne bolševikas. Šis žiaurus, barbariškas nužudymo darbas gal atidarys daugias akių iš musų suklydusių brolių tarpo, nes velionis Aleksa jau nepiramas, kuris pasveiko iš bolševikiško užsiuodinimo. Jis sekė eiles šimtu, o šimtai seks jo, nes kito išėjimo nėra. Žmogus persirgęs turi grįšt prie sveikatos, tyro proto, juk tos gražios idėjos, broliškumas, meilė, lygybė, pradeda savo falšyva kaukė tankiau ir tankiau nusiimt ir pasirodyt save tikrojo savo pragaišties rolėje.

Ir štai, skaitant, kad bolševizmas griebiasi paskutiniu savo budo palaikymui pasekėjų bauginimu, dar iš tokio barbariškumo nėra nuostabų, nes jauti kaip pats save išsiduoda, kad laiptų galas jau netoli. Kitaip ne reiktų nekaltame kraujuje savo teoriją maudyt, kad palaikius vienatinį ant šio pasaulio rusų—žydiškai perdirbtą rojų. Nereiktų bolševikams griebtis bjauriausiu teroro priemonių, kad palaikius eiles komunizmo pasekėjų, jeigu jie būtų įvykdinę tą, ką plačiai musų visuomenei skelbia.

Jau ir dabar bolševikai griebiasi paskutinio teroro, žudyk visus tuos, katrie jiems gali daug pakenkt, parodyt jų veidmainiskumą. Gal ten, Rusioj, yra "labai geras žydiškas rojus", kad jo palaikymui reikia žmones žudyt, tai liuosybė, tai lygybė, tai brolybė, tai bent draugai, kad prieš juos ir jų barbarišką tvarką nieko negalima pasakyt.

Ką jūs mieli broliai, bolševikaujanti lietuviai, pasakysit perskaitę Vytauto Aleksos išpažintę? Ar ne laikas bus broliai, prie savos tautos prakilnių darbų grįšt?

P. Aukštikalnis.

Skaitytojams dovanos.

Kas iki Kalėdų užsirašys "Amerikos Lietuvi" metam, ar atnaujins savo prenumeratą celiem metam ir atsiųs pinigus su aišku savo vardu ir adresu, tas gaus Kalėdomis dovanų, brangų ir labai gražų "Amerikos Lietuvio" sieninį kalendorių 1924 metam. Kad dovanų nepritruktų, pasiskubinkite užsirašyt ar atnaujint prenumeratą, nes kalendoriaus spaudiname aprubežiuotą skaitlių, tad kas pavėluos, tam dovanų pritruks.

"AMERIKOS LIETUVIO" ADM.,
15 Millbury St., Worcester, Mass

PO MEDŽIU.

Malonūs broliai ir sesers! Anais sykiais aš kalbėdamas Po Medžiu, prisiminiau apie reikalingumą gerovės linkt kiekvienam, netik sau pačiam, ir keliu žodžių paliečiau šių dienų žmonių gyvenimą, kurį jie gyvendami, didelėje didžiūmoje gerovės jieško tik sau, o kitam vien pragaištį linki mintyje, o kaip pasisekia, tai ir darbuose. Ten pat prisiminiau kaip Lietuvoje žmonės jau nuo seniai yra įpratę pasi- džiaugt kitų žmonių nelaimėmis, ir kuomet vienam skausmas, nuostolis ar skriauda, kitas į tai žiūrėdamas, juokiasi iš to, lyg kad tai jo pasijuokimui kitas kentėtų.

Prisiminus apie žmonių juokus, parsieis tart keliatą žodžių apie tuos žmones, kurie papratę juoktis kur reikia ir kur nereikia, kur yra juokai krečiama ir kur verksmais reikia dalytis. Tokių žmonių, juokų liga sergančių mės turime netik Lietuvoje, bet ir čia, iševijoje. Nueikime mės į vakarą, kuriame burelis pasiiventusių žmonių scenoje persto koki veikalą, ar tai priminimui senovės, ar tai, kad pelnius koki skatiką savo draugijos palaikymui. Ten mės rasimė susirinkusius žmones ne pasistebinčius, ne pasimokinančius, kad supratus kas prieš save matoma, bet sergančius tam tikra liga, kurios skausmus kenčia, vieton dejavimo, tuo skausmus išreiškia juokais.

Juokas yra geras daiktas. Kas žinokas pasakė kartą, kad tas žmogus yra sveikas, kuris mėgsta juokus. Bet nereikia, kad žmogus yra sveikas, kuris juokiasi ne vietoje, ir iš to, iš ko juoktis nereikia, arba, iš ko juokų nėra. Žmogus gali but sveikas tas, kuris visuomet linksmas ir savo minos linksnumu kitiems linksnumą teikia. Toki žmonės tankiai mėgsta juokus pasakot, ir tais pasakojimais kitus pajaukint. Tokiame atsitikime sveika tiems, kurie klausinydami juokingų pasakojimų ir patys juokiasi, ir pačiam pasakotojui, kuris mato, kad kiti jo juokais pasiganėdine juokiasi.

Pas mus didžiūmoje vienok žmonės juokiasi tik iš savo nesupratimo. Paimkime musų scenose perstatomas tragedijas. Tragedi-

ja reiškia žmogaus pražūtį, mirtį, kada vienas kitą nurdoja. Ir kada toks reginys iš scenos matosi, tada musų žmonės leidžiasi juokais! Imkime tragediją "Keistutis", "Zivilė" ir daug kitokių, kada Keistutis kunigaikštis vedamas kalėjimui, kuriame turi but nurdytas; kada Zivilė, dukte karvedžio Karijoto, puola gyva ant laužo, kad sudegt, musų žmonės kvatoja iš visų savo jėgų, lyg proto nustoje, visai ir nemanydami, kad čia reikia verkt iš gailėsčio, ne juoktis, nes regykla perstato ne juokus, bet žmogaus žuvimą. Taip elgiasi tik Lietuvoje be išauklėjimo pusberniai, kurie matydami ant slidaus tako parpuolant žmogų ir net susižėdžiant, juokus iš to sau turi. Čia gi taip elgiasi pabuvusio amžiaus žmonės, kurie nesupranta kur juokai ir kur verksmas rodoma. O ką jau kalbėt, kuomet scenoje pasirodo senoviškas kareivis, apsi rengęs keistais drabužiais? Tokiame atsitikime nereikia nė žodžių, nė pasijudavimo, užtenka kareivui tik prie sienos pastovėt, o publika leis juokais net kol reginys išnyks jai iš akių. Na, o jegu dar kas iš lošėjų, pasirengusių keistais drabužiais, parodys koki nusimanimą, susigraudinimą ar baimę, tada jau gana: publika net su ašaromis kvatos, klegės, juoksis, klyks ir klyks, kad net pikta iš šalies žiurint ir matant žmones, kurie neturi pažinties su perstatomu dalyku. Toki žmonės paprastai vadinami tamsūs. Ir tas jiems negali but užgavimu, nes iš tiesų, jei jie butų apsišvietę, jie suprastų kas prieš juos scenoje vaidinama. Jiems prisimintų tolima praeitis ir jie vieton kvatojimų, prisžiūrėdami reginui scenoje ir iš to sau įgytų daugiau pažinimo savo praaities. Jie tada suprastų, kad tragedijose žuvanti žmonės verti apgailėjimo, nes jie statomi į pražūtį, o ne į juokų sukuri. O tokiam supratimui jiems nereiktų daug darbo, nes galėtų matomą scenoje pavojų persistatyt ant savęs, ir atsimint, ar butų tada juokai, jeigu patys turėtų gult ant degančio laužo ir gyvi sudegt; jeigu patys turėtų eit po budoelio kirviu ir pabaigt ten gy-

vę; jeigu patys turėtų but sušaudomais, arba gindami savo gyvybę, prieš butų durtuvu permauti. Ir kada taip jie sau pasvarstytų, iš tiesų, labai lengvai suprastų kaip šiurpus reginys prieš juos matosi iš scenos, ir tada jie nesijuoktų matydami Keistutį vedamą kalinin, kad ten butų nusmaugtas Krevos pilies bokšto rusyje. Nesijuoktų jie matydami, kaip Zivilė, gindama savo tėvo namus nuo gėdos, gula ant degančio laužo, kad gyvai sudegt. Ir netik kad patys tai suprastami nesijuoktų, bet ir kitiems, dalyką tikrenybėje suprantantiems, ne įkirėtų, nes savo klegėsiais ir kvatojimais netrukdytų girdėjimą iš scenos kalbamų žodžių.

Juokams scenoje statoma komedijos. Ten viskas išrodoma juokais, su tuom tikslu, kad susirinkusiai publikai padaryt juokų. Tokiuose tai susirinkimuose publika gali juoktis kiek tik sveikata leidžia, nes vaidinami reginiai yra juokams skirti. Ir tada niekas nesipiktins iš nušijuokiančiųjų, nes juokai scenoje rodoma. Tokiose tai vietoje ir reikia juoktis. Bė, kas juokiasi tragedijų atvaizdinimuose, tie sunkiai nusi- deda apšviestų žmonių opinijai, nes apšviesti žmonės, matydami besijuokiančius, ne vietoje, ne ten kur juokai perstatoma, juos palaiko labai, labai tamsiais žmonėmis, nesuprantačiais paties dalyko, nežinančiais kur jie yra ir ką jie prieš save mato. Ir toki paskaitymai yra teisingi.

Mės esame gimę ir augę Lietuvoje. Mės atsimename kaip ten matėme bernukus laukuose besivaikant svetimus šunis. Mės atsimename matę ten pat tokius bernukus ir iš jų jau išaugusius vyrus, kurie juokėsi balsiai kada matė žmogų parpuolant. Dabar gyvename kultūriškoje šalyje, tarpe apšviestų žmonių, ir matome ir sveimus šunis, ir žmones parpuolant. Ar matome tuos šunis besivaikant, ir ar matome ką juokiantės iš žmogaus parpuolimo? Vieton to, mės matom šunims duodant ramybę, jei jie tik niekam ne prasikalsta. Mės matome žmones greitai duodant pagelbą parpuolantiems žmogui, vieton, kad juoktis iš to. Kodėl taip? Todėl, kad ten

LIETUVIAI AMERIKOJ

AKRON, MICH.

Degtindarių vargai ir nelaimės.

Gali but, kad niekas tiek nemato vargų ir nelaimių, kaip degtindariai ir degtinės gėrovai. Akrono lietuvių areštai eina visu smarkumu, kiti jau tiek nusigyveno, kad neturi nė kuo baudas užsimokėt, bet yra prietelių, kurie pinigus kolektouoja po "pulrumius", užmokėjimui degtindariams priteistas baudas. O kiek nelaimių sutais automobiliais, daugiausia kai girti, tai daug ir susiima savo draugų ir važiuoja pasivažinėti. O girtam kelias platus, ir taip plačiai bevažiuodami netik sau galvas susiskaldo, bet ir kitiems tas pats buvo. Ir bėgyje dviejų savaičių, apie desėtkas lietuvių nelaimės patiko, su automobiliais, ir daugiausia vis girti budami, ir rodosi nedidelis skaičius lietuvių čia gyvena, bet girtybė ir visokioms nelaimėms tai rodosi nė viena tauta taip neatsižymi kaip musų lietuviai, ir tik dievai žino kas toliau bus, jeigu jie neperstos girtuokliavę ir degtinę dirbę. Sarmata, musų lietuviams taip girtuokliaut.

Veikimas apmireš.

Veikimas lietuvių čia apmireš. Kada paknikai pasibaigė, tai jokio baliaus, teatro ar šiaip vakarėlio, dar nebuvo ir rodosi niekas nerengia. Ir tiesą pasakius, nėra nė kam, nėra vado, nėra nė jaunimo. Nors keliatas yra čia augusių vaikinių ir mergaičių, bet tai jau iš jų maža nauda yra lietuviams. Jeigu dar butų kam darbuotis, tai visgi galėtų šį tą nuveikt, bet kaip nėra kam, tai netik, kad jaunieji, bet ir seniai išsiblaškę kai žydo bitės. Draugystės kokios yra ir tos prastai gyvuoja, į susirinkimus tik keli nariai ateina, ir tai jei vienas valdininkas yra, ta kito nėra, o jei tas yra, tai ano nėra. Jeigu į kelis mėnesius ateis nors vienas prisirašyt, tai prirasė, o paragyt, ar prakalbas surengt, tai jau ir iš mados išėjo ir nėra kam.

Parapijos vargai.

Parapijos vargai nesibaigia. Vargoninkas ir giesmininkai sustraikavo, kunigaš barasi, kad pinigų neduoda, o parapijonai nė negalvoja apie pinigų davimą. Bažnyčia neužbaigta, o pečius jau griuva. Apie pataisymą niekas nė negalvoja.

Cibelis klebonaudamas tai nors per pamokslą mokėdavo kiaulėmis ir visokiais gy-

vuliais išvadint žmonelius, tada jo gal but bijojo, ir pinigų parapijonai daugiau davė, o Alinskas kai nemoka taip žmones vadint, tai ir pinigėlių negauna. Nelaiminga ta Akrono lietuvių parapija buvo ikišiol, o gal but bus tokia ir visada.

Aržuolo šaka.

WATERBURY, CONN.

Margos žinios.

Ketvergo vakare, 17 dienų spalio mėnesio, čia kalbėjo Bimba. Jam čia buvo užginta kalbėt prieš kiek laiką, kada čia viešpatavot kunigas Saurusaitis. Žmonių prisirinko nedaugiausia. Salėje buvo gerokas buris policijos. Vėliaus miesto valdžia užsigėdė žinot, ką Bimba kalbėjo ir kas jis pervienas ir kas jį čia kvietė kalbėt. Klausinėjo darbininkų partijos sekretoriaus; bet tas pasakė nieko nežinaš, tai taip viskas ir pasiliko.

Spalio 21 dieną kalbėjo kunigas Bakšys, apie Lietuvą ir kitas šalis, kurias jis atlanke. Jis ką tik sugrįžo iš Lietuvos, kurioje prabuvo apie tris mėnesius. Žmonių prisirinko prakalbos pasiklausyt gerokas skaitlius. Buvo ir bedievių.

Tą pačią dieną, vakare, mieste buvo "smarkios prakalbos", surengtos darbininkų partijos: Žmonių susirinko suvirš tris šimtai. Policijos nebuvo nė 20. Kalbėjo pagarsėjęs komunistas Foster.

Pas mus komunistiškasis elementas labai bruzda, veikia visomis pajiegomis, nežinia prieš ką. Iš dalies tas ir gerai, gal išbudins ir kitus kad keltų prie darbo.

Franas Liaudanskis, savininkas namo "Thomston Home" pakliuvo; rasta pas jį degtinės. Tapo užtai nubautas \$50 ir dešimčia dienų kalėjimam. Jis tuliems waterburiečiams yra gerai pažįstamas. "Billy" Patis, jo pagalbininkas yra kaltesnis pardavinėjime degtinės.

Nugi K-vis ir pražiopsėjo... Jis užlaiko dvi girtavimo vietas, ir apžiurinėjant, ir pas jį rasta degtinės! Tą darbą atliko apskričio detektivas su pagelba 18 kitų. Viena diena buvo areštuota 23 žmonės, tarpe kurių ir 3 lietuviai.

Ponia Lane, turinti pančiakų krautivę viršuje W. T. Grant's "kvoterinės" krautuvės, tapo užpulta jauno bernioko, pačiame vidurdienyje; tas smogė jai per galvą pančiaka, pripilta smiltimis. Kada ta apsvai- gė, jis išsiėmė pinigus, apie 3 ar keturis doliarus, ir panes apšviestus, ir jei jau ne gero, tai ir ne blogo kitiems linkinčius. Čia ir žmonės, susirinkę perstatyman tragedijos, nesijuokia. Gi lietuviškuose perstatymuose tragedijų, net sienos linksta nuo juokų. Kodėl toks skirtumas tarp žmonių, toje pačioje šalyje? Patys išsiaiškinkite sau.

Žmogus.

WORCESTER, MASS.

"Užnemunės žydas" scenoje. Aušrelės draugija 25 d. Spalio, Lietuvių svetainėje statė dar pirmą veikalą šį sezoną, kuris vertas pažymėjimo. Perstatymas susideda iš 3 veiksmų drama "Užnemunės žydas". Šikart reikia pažymėt, kad dalyvavusieji artistai pasižymėjo.

Iš to pasirodo, kad Aušrelėje randasi lošėjų, kurie gali atlošt kad ir sunkias roles. Kaslink veikalą tai, turiu pasakyti, kad lietuviams nėra taip sunkus perstatyt iš to atžvilgio, kad nereikalauja kostiumų Drabužiai kaimietiški ir tokiu budu galima lengvai prisitaikyt. Veikale, kur reikalaujama gerų ar tai senoviškų kostiumų, kuriuos reikia samdyt ir nevisada galima gaut tinkamų, o tankiai visai negalima gaut, tokiu budu negalima perstatyt tinkamai. O "Užnemunės žydas" visai kas kita perstatyt.

Pirmame akte perstatoma žiemės laikas, ir kaip laukiama parvažiuojant iš Kauno šeimyninko. Seklyčioj yra gyvumas; čia ateina girininkas, kaimietis, sledavatelis, šeimyninko dukte, šeimynos tarnaitė, tarnas, grįšta šeimyninkas, užvažiuoja žydas.

Antras aktas—rengimasis prie vestuvių. Kaip šeimyninkas išvydęs, dar pirmame akte, negali užsimiršt, nes prisimena jam padarytą žmogžudysta. Ir čia yra gyvumo.

Trečias aktas, tai vestuvės ir šeimyninko sapnas. Labai daug įspudžio daro, nes sapnuoja kaip jį teisia už niekystą, ir nuo apoplekijos miršta. Na ir Aušrelė gana gerai nusisekė perstatyt taip kaip reikia. Tikiu, kad ir dar pasistengs perstatyt vėl koki gerą veikalą, nes pasirodo, kad artistai turi energiją. Daug kolonijų yra, kur randasi norinčių perstatyt tą veikalą su nedideliu išlaidomis, tai patartina suvaidint "Užnemunės žydas", nes veikalas nėra sunkus ir pamokinantis ("Užnemunės žydas" knygeles galima gaut "Amerikos Lietuvio" administracijoje).

Svečias.

SHENANDOAH, PA.

Jukelio prakalbos.

27 d. Spalio, New High School svetainėje atsibuvo J. Jukelio prakalbos, kurias surengė A.L.D.L.D. 9 apskritis. Tėma prakalbos buvo "Angliakasių darbo sąlygos ir ką jie iškovojo praeitoj kovoje".

Iš pradžių prakalbų man neteko but, tai ir nežinau, kaip J. kalbėjo apie angliakasių laimėjimą, bet angliakasiai žino ir be Jukelio, kaip laimėjo geresnes gyvenimo sąlygas. Tai yra, jie žino, kad tik organizuotu budu, tik organizuotais esant galima pasiekt geresnį kasnį duonos, ne kitaip. Užtat angliakasių unija, berods, jau gyvuoja nuo 1902 m. ir tik su jos pagelba angliakasiai yra išlaimėję sau geresnes sąlygas.

Žinoma, ir angliakasių unijoj yra netikslumų, taisytių dalykų. Bet čia kaltė

yra pačių unijos narių, kad jie neįdomauja savo organizacijos buviu bei jos patobulinimui—pagerinimui, tik leidžia ją keliems žmonėms tvarkyt. Tas tai yra peiktina. Nelanko susirinkimų ir nežino nieko. Didelė didžiūma unijos narių, nežino kas yra daroma jų pačių organizacijoj. Į susirinkimus eina tik tada, kada butinai reikia, tai yra, kada reikia užsimokėt duokles, o kiti ir tada neina patys, tik pasiunčia vaiką, ar per kitą pasiunčia pinigus. Tai ką norėt, kad keli žmonės vestų uniją tinkamai?

Kalbos dalis ir mano opinija.

Man atėjus į salę, tai kalbėtojas jau baigė savo pirmą dalį kalbos, tai yra, kaslink angliakasių. Maždaug jo kalba buvo "nieko", nes nurodė žmonėms, kad unijos yra vienas iš geriausių būdų darbininkams dėl laimėjimo geresnių darbo sąlygų. Sakė: "Vardas unijos nieko nereikia, koks nebutų, bilėtik žmonės ją supras gerai ir visi jon priklausys ir išrinkis gerus, sąžiniškus vadus, tai viskas bus gerai".

Čia reikia sutikt su Jukelio žodžiais, nes vardai yra tik vardais ir daugiau nieko. Gali but, kad ir "Aniuolo Sargo" duotas vardas, tai vis bus tik vardas, o jeigu tvarka ir vadovai bus netikė ir neves geraiis kelias, ir jeigu žmonės patys nesurūpins organizacijų gerove, niekas ne išeis gero.

Antroje dalyje savo kalbos kalbėtojas kalbėjo kaslink apšvietos, dailos ir žinoma, jis kalbėjo kaslink A.L.D.L.D., pažymėdamas jos "didelius", nuveiktus darbus apšvietoje, dailoje ir tt. Taipgi aplink L.P.M.S. ir kalbėjo taipat išgirdamas, į padanges išskeldamas, ko nėra verta, nes tų "didelių" darbų kaip vienos taip ir antros, perdaug nesimato. Jeigu ką ir dirba, tai jau mums žinoma, kam jie dirba, ir mums, lietuviams, mažai naudos yra iš jų veikimų.

Toliaus, žinoma, pakudeno tuos, kurie tveria įvairias bendroves, vėliaus nunešdami žmonėms tukstančius doliarų.

Tas iš dalies yra negerai kaip mūs nekurie bendrovių organizuotojai pasiėlgė išviliodami iš žmonių centus, vėliaus subankrutino ir nunešė žmonėms paskutinius centus. Bet juk ir "proletarai" nėra geresni tame. Jie irgi moka gerai žarstyt svėtimus centus, ir savo kišenius. Juk yra žinoma ir jų "proletariški" darbeliai tame, kurie negali juos pateisint kaip ir kitus "geradarius".

Toliaus J. kalbėjo kaslink Lietuvos. Žinoma, turėjo dvi knygi: vieną steigiamoj seimo tarimam, kita, žemės klausimo reformos. Iš knygos perskaitė vieną tarimą, tai yra kn. Purickio raportas seimui, kaslink Vilniaus apsisprendimo su lenkais. Anot Jukelio, Vilnius jau parduotas lenkams ir atgaut nėra vilties. O juk mės jau seniai žinome, kad klerikalai Vilnių yra jau praratinų dalykų. Bet čia kaltė

žybt.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Tracija.

Tracija tai yra įdomus Balkanų pussalis. Nuo amžinai vasariškos Grekijos ir net iki šalto kalnuotosios Serbo-Jugoslavijos, visur galima matyti atmainas augaluose ir faunose, dėl skirtingo žemės ir klimato.

Garsus yra gamtiškomis grožybėmis miestas Carograd, su Bosforo ir Dardanelių siaurumomis. Bet šis gražus miestas yra skaitomas tik paprastuoju tyru prieš rytinę Traciją, kuri yra tarp Marica ir Juodųjų jurių, ir tarp Egejiškų kalnų. Tai yra didelis plotas lygumų su nežymiomis kalvomis, tik į šiaurę matosi Istrand Dagų su žaliuojančiomis aržuolių ir bukų medžių giriomis. Vandens siaura vaga link Marmoro jurių ir Basforo yra vos 70 kilometrų nuo Carograd, taip, kad Tracija yra atsikus naujosios Europos link.

Joki drėgnumai nė jurių miglos Traciją ne pasiekia, dėlko klimatas vasaros metu yra labai karštas, o žiemomis nepakenčiamai šaltas. Vasaros metu niekad nelyja, todėl nuo saulės spindulių karščio žemė sudžiusta kai akmuo nes žemė ten didžioje molis. Lytus prasideda tik rudens mėnesiams prisiartinus.

Tolimose rytuose beveik nieko tokio nėra; kas yra pas mus. Pusnys ten siauria vasaromis, kupranugarių karavanams einant per tolimus smiltynus, kuomet jie kojomis smiltis maišo, kitur smiltys, vėjų nešamos, išrodo kaip pas mus sniego pusnys. Kupranugarių karavanai primena Arabiją, Persiją ir Turkestaną. Rudenį prasidėjus nuolatiniam lytui, vanduo, molio žemės ne sugeriamas, užtvėnkia visas lygumas, kur dėl purvo lipnumo, negalima pėreiti. Pavasariui atėjus, tankiai ima pust šalti, šiaurvakariniai vėjai, kurie atviro debesius su sniegais, ir tada ne apsakomos sniego darganos siaučia dienomis ir naktimis, dėlko žuva pulkai avių, ožkų, net arkliai ir jauti, o ne kartą ir žmonija.

Sunku žmonėms Tracijoje gyventi, nes Turkijos valdžia jų gyvenimu ikišiol nesirūpina. Gal dabar, susikuręs gabsnei valdžia, bus geriausias ir žmonėms. Žemė ten yra vidutiniškai derlinga, tik reikalauja gero išdirbimo, kad galėtų vaisyti iš savęs išduot. Parubėžiais gyvenanti žmonės augina kviečius, miežius, lešius, žirnius, riešutus, vynuoges, dynus ir tabaką. Vidurinė teritorijos dalis, kaip klonis, tinkama tik gyvulių auginimui. Tracijos gyvuliai (ypač arkliai) ir vaisiai, yra plačiai žinomi ir pageidaujami visoje Europos Turkiijoje.

Karės pavojus.

Toliaus pranašavo Jukelis netolimoj ateityje karę, taigi žmones ragino dėtis prie politiško organizacijų (su-prask, prie bolševikų partijos), nes, girdi, jeigu užtikis ir mus be politiškos partijos karę, kaip kad vokiečius užtikio, tai ir mus bus taip kaip vokiečiams, ir tada užtukstančius doliarų negalėsime nusipirkt vakarieniš. Sako, vokiečiai prieš karę buvo geriausiai susiorganizavę ir pas kiekvieną vokiečių buvo galima rast 3 tukstančius markių, bet šiadien, kas yra pas juos? Užtad, kad jie nebuvo susiorganizavę į politiška partiją. Sako, kodėl Rusijos darbininkai tą gerai suprato ir prirenge prie to, tai yra, prie politiško partijų prisidėjo.

Bet juk ir Rusijos "darbininkai" tik po kare, arba dar karės laikais, pradėjo sužinot "proletarų" partiją, ne pirmiausia. Antra vertus, juk ir Rusijoj jokio rojaus nėra. Tent kolkas ir vargų daugiau yra negu kitur, ir Jukelis tą gerai žino, o bet žmonėms akis muilina su Rusijos "gerumais", kurių pats turbūt nelabai nori nė matyti. Tai kam kitiems girta, ko pats nenori?

Tai maždaug tokia Jukelio buvo prakalba. Žinoma, neįdomi ir nieko naujo nepasakanti. Žmonių buvo mažai, kokį du tuzinai. Aukos buvo renkamos padengimui lešų, surinkta \$17.00 su centais

Vaidylos ainis.

lis per Luteburgas, Balaesk, Parlokoei, Usunkoepru, pro Istandž Dag, per Serai, Vise, Kirklisse ir Ordin. Ant geležinkelio matosi labai mažas judėjimas ir. Kėsane ir Margare į Enos. Pramonės žymiausia rinka yra prie jurių ir Odrin (Andrianapolis).

Odrin, arba Andrianopolis stovi prie Marica, kuri tiesia alkune prisuka link Tundz itakos ir Arda. Čia kaipo centras visų kelių, senovėje Tracijos besai buvo įsitaisę sostinė. Senoji sėdyje įgijo savo reikšmę tada, kada Rymo viešpatystės ru-bežium buvo Dunojus-Morava-Marica. Tada čia susidarė pirklių keliai. Bielogradas į šiaurę, Andrianopolis į pietus, susidarė lyg tvirtovės tarp Balkanų ir Azijos mažosios. Miestas tada vadinosi Odrin, ir nuo ciesa-rius Adriano tik vėliau gavo vardą Andrianapolis. Čia atsibuvo didžiausi mušiai už ciesa-rius laimėjimą.

Konstantinas didysis čia sumušė Lucinij 323 metuose. Per čia keliavo armijos kryžiečių, o laike Balkanų karių, Odrin buvo tvirtovė bulgarams ir raktas į Europos žemę Bizantijos viešpatystėje. 1361 m. sultonas Murad 1 iškėlė mėnulio vėliavą ir tuomi įsteigė miestą, kaipo Islamo sostę pilį. Iš čia vėliaus užkariauta Carogradas. Čia rusai ir turkai pradėjo mušius, kurie palietė 1829 ir 1878 metus.

Su Odriniu, ar šiadieni-niu Andrianopoliu yra surištos turkų tracijos ir Carogrado saugumas. Turkai daugiausia rūpesčio neseniai turėjo, kad išlaikis ši miestą. Lozanos konfeern-cija jį pripažino turkams. Dabar Turkijos valdžios pri-valumas pakelt kraštą ir padėt žmonėms išsitobulint.

Didžiausi kraujageriai.

Gamtininkai siūčia ekspediciją į Sierra aplinkes, Nevados valstijoje, kad apsaugojus nuo galutinio išnykimo gyvuno Wolverin veislės. Šis gyvunas yra didžiausias kraujageris iš visų keturkojų gyvunų, koki yra Amerikos kontente, Wolverin yra giminė Europoj gyvenančio gyvuno, vadinamo Rasamokas. Prie tulą laiką šis gyvunas buvo išsi-platinęs visose Suvienytose Valstijose, bet apsigyvenus čia baltodžiui žmogui, ir jo giminei pasididinus, šie gyvunai pradėjo žymiai nykti, kadangi žmogus likosi jų didžiausiu priešu. Dabar wolverinai gyvena tokiuose tyruose, kuriuose nėra apsigyvenusių žmonių.

Ir ne vien žmogus imasi-prie šių gyvunų išnaikinimo. Wolverin yra įkirus ir kitiems gyvunams, kadangi ji puolasi net ant ežių, kuriems visokis sutvėrimas duoda ramybę ir jų neliečia dėl jų durklų. Welverin yra kitokios nuomonės apie ežius; užpuola juos ir greit su jais apsidirba—pasmaugia, iš-čiulpia kraują ir paskui su-ėda mėšą ir tai taip godžiai, kad net ir durklus apčiulpęs, juos surija.

Ežių durklai turi tokią ypatybę, kad kartą įlindę į gyvuno kūną, automatiškai kaskar lenda visą gi-

lyn, o ištraukt nesi-duodada, nes nuo smailo-sios viršūnės turi užpakalin du atperšų, paveizdan rago-tynės bryliai. Tokiu būdu wolverinui surijus ežio dur-klus, tie jo organizmą žei-džia, ir tas daug prisideda prie wolverinų nykimo.

Wolverinas yra atkaklaus būdo. Jis susitikęs, kad ir su didžiausiu savo priešu, nesitraukia, bet stoja atvi-ron kovon ir linki geriausioje pražūt negu pasitraukt. Ir nors jis retai kada dau-giau sveria negu 125 sva-ru, tai vienok turi didę spē-ką ir taip smarkiai su prie-šu kovoja, kad net uolų klanuose gyvenančios pumos, pilkosios meškos ir vilkai, wolverinui traukiasi iš kelio, neretai net užpuolus prie e-desio, tą palieka wolverinui.

Wolverinas nemoka grei-tai bėgt. Jis visuomet eina lėtai, bet prie savų lėtumo y-ra basiaisi žiaurus ir atkak-lus, ir tuomi jam medžioklė-se sekasi daugiausia tik pa-veržiant laimikius nuo kitų draskančiųjų žvėrių.

Dar apie deimantus.

Arkansas deimanto lau-kuose perodito išplauta 60 milijonų svarų, gi gumbo 80 milijonų svarų. Malama tai garinėmis mašinomis, ku-riais suka 250 arklų jiega. Vandeni iš Little Missouri traukia mėdinis vanden-traukis, 1,200 pėdų ilgas. Dudomis, 6 colių storumo, kas minutą pereina 500 gor-čių vandens. Vanduo eina į tam tikrus kubilus, kur su-mirkina sutrintą perodito uolą ir gumbo molį. Spatais tą viską kraujama į siauro-jo geležinkelio vagonus ir vežama į maluną. Maluno šonuose, garu kilnojami spatai, iš vagonų ima ir krauja į tam tikrus karus, kurie elevatorium keliama ant antro augšto ir medega krečiama į garu sukamas girnas. Pirmiau negu viskas patenka į girnas, sietais per-siojama, ir dalys, kurios per sietus nepereina, mala-mos girnomis. Per devynias valandas girnos suma-la 480,000 svarų uolos šmotų, kurie ne pėrėjo per sie-tus. Sumaltos ir per sietus perėjusios dalys eina į ketu-rioliką geldų, kuriose per-plaujama. Darbą palengvi-na automatiškos mašinos, kurios tą malienę maišo, nuolat bėgant iš viršaus vandeniui. Taip viskam einant, iš malienės galima iš-rinkti, kad ir mažiausius dei-mento trupinėjus, sverian-čius 1/90 karato dalelę.

Kaip nuo perkuno apsisaugot.

Vienas kaimietis kur ten iš Minesotos, rašė, kad vasa-ros metų perkunui trenkus į medį, po kurioms sėdėjo jo pati, ia nepavojingai už-gavo. Nuo tada jo pati la-bai bijojosi žaibų ir perku-nijų. Ant galo jis išgalvojo būdą kaip ją apsaugot nuo perkuno, ateityje. Jos lovą pastatė pačiame kambario viduryje, o po kojų lovos, padėjo storo stiklo dubinė-lis. Stiklas, kaip jau žino-ma, yra izoliatorium, tokiu būdu, jei perkunas užgautų grincią, lovoje gulinti ypa-tai gali but saugi nuo perkuno užgavimo.

Toks budas nuo perkuno užgavimo apsisaugojimui, teoretiskai yra geras. Pra-eituose laikuose, kada New Yorke buvo papročiai lovose naudot, plunksnų patalus, žmonės laike miego buvo ramūs prieš perkunijas, tik lo-voms neturėjo but priglausto-mis prie sienos. Šiadien, kada pakloduose ir užklo-duose žmonės plunksnas jau ne vartoja, lovų atitrauki-nuo sienos, nieko nereiškia.

Mažai pavojaus.

Iš statistikų jau gerai ži-noma, pavojaus gyvenimo triobose, laike perkunijų ir žibainių, yra kuomažiausia, ir todėl audroms užėjus, žmonėms bijotis visai nera-ko.

Negali but baimės net ir tada, kada perkunas užgau-na namus, nes labai retai pa-sitaiko, kad tokiam atsitiki-mime žmonėms reiktų liktis t aukomis. Suprantamas daiktas, reikia tokiuose atsi-tikimuose but atsargiu, nes atsargumas nieko ne ken-kia. Vienok sergėtis reikia be jokių nervavimųsi.

Dėl atsargumo, visų pir-miausia reikia uždarinēt langus, nes stiklas yra izo-liatorium. Medinių langiny-čių uždarinėjimas tokiuose atsitikimuose nieko nereišk-ia, nes jos perleidžia žai-bą.

Laike perkunijos, nereik-ia artintis prie geležinių daiktų, kurių namuose nie-ka but netruksta, o ypatin-gai gazą ir vandenį vadžiojan-čių dudu, nes jos yra paran-kiusi keliai žaibo elektrai. Perkunijai siaučiant, nereik-ia stovēt tarpduriuose, nē-gi arti atvirų durų ar lan-gų.

Atvirame lauke pavojus didesnis negu trioboje, nors ir ten nėra taip didelis kaip žmonės tankiai išvaizdina. Perkunas paprastai užgau-na tokias vietas, kur yra daugiau prisitinkusios elek-tros. Elektra renkasi į augštesnes vietas, tad augštos vietos visuomet ir užgaunamos. Tokiu būdu užgaunama pavieniai me-džiai, ir todėl laike audros slėptis žmogui po pavieniais medžiais, yra labai pavojin-ga.

Geležinės tvoros, kurios dabar yra naudojamos apie namus, yra vienatiniais žai-bo elektros išvedžiojimais ap-rie triobas. Užtai kaimuo-se žuva daugybės gyvulių, kiti pavojingai susižeidžia, kuomet netyčia prisiglau-džia prie tokių tvorų, laike audros su perkunijomis.

Užtaigi ir reikia atsargu-mo, prisiartinant audrai. Kartais gali but daug ma-žiau pavojaus atvirame lau-ke, negu apie triobas, kur y-ra daug geležgalių.

Redakcijos atsakymai.

M. P. Karpavičius. Sfinksas, arba teisingiau sakant Sphinksas, tai yra iš akmens ištašytas liuto pavidalas, ku-ris baigiasi žmogaus galvos pavidalu.

Jonas Gugutis. Minimoji šv. Baltramiejus naktis i-vyko Francuzijoje, 1572 m. Rugsjučio 24 dienoj, viešpa-taujant Katrei Medicis. Tą naktį buvo išžudyta šimtai protestonų hugonų.

M. P. Karpavičius. Sfinksas, arba teisingiau sakant Sphinksas, tai yra iš akmens ištašytas liuto pavidalas, ku-ris baigiasi žmogaus galvos pavidalu.

Jonas Gugutis. Minimoji šv. Baltramiejus naktis i-vyko Francuzijoje, 1572 m. Rugsjučio 24 dienoj, viešpa-taujant Katrei Medicis. Tą naktį buvo išžudyta šimtai protestonų hugonų.

LIETUVOS APLANKYMAS.

Rašo M. Paltanavičia.

(Tęsa)

Iš Birštono mėš keliavo-me plentu į Alytų; kelias čia labai geras, gražiai ištaisy-tas dar rusų laikuose, netaip labai nudėvėtas, vietomis taisomi tiltai. Pakelėse tē-siasi ukės, kaikurios labai neramiai atrodo, nes nieko daugiau nematyt apart di-džiųjų namų, stubų, kluonų, tvartų. Aplink namus ma-žai matytis kokis medelis arba tvora. Atrodo labai neramūs gyvenimai. Pri-ėzasčių tokiems išrodymams yra labai daug. Kai kuriuo-se namuose gyvena tik senū-čiai žmonės su mažais vai-kais. Jaunesnieji, vieni A-merikoje, kiti kariumenėje, kiti baigę kariumenę apsi-gyvena kai nors miesteliuo-se, ukės nėra kam žiurēt, kad ją pagražinus. Seni žmonės rupinasi, kad tik duonos, drabužių sau pasida-ryt, ant kitokių pa-gerinimų visai nežiu-ri. Vaikai sugrįžę kada nors pas tėvus, radę neramią vie-tą, vėl skubinas kur į mies-tą. Taip daugelis Lietuvos ukių niuro apleistos, suvar-gę, laukia kada ateis geri u-kininkai, kada sutaisys jų geresnę išvaizdą.

Buvo jau vėlokai po pietų kaip mėš atkeliavome į Alytų. Vilniaus šone, Alytus biskį praščiau atrodo, kaip senovėje. Kelias išvažiuot gana apleistas, namai nuse-nę, yra keliatas ir nauji, gražesnių namų. Nesimaty-t niekur ramios vietos sustoji-mui, todėl važiuome per Nemuną tiltu į Suvalkų pu-sę. Vienas daiktas gerai, kad yra tiltas, tai žmonėms lengva pervaziuoti. Tik gai-la, kad tiltas medinis ir ne-nudažytas, greitai puva me-dis. Alytus Suvalkų pusėje žymiai pakilęs. Čia daug naujų namų pribudavota, ir nameliai neblogoi atrodo. Pirmiausia reikėjo susirast vietą, kur pernakvot. Šen-ten pas lietuvius pasiklaus-i-nėję vietos, ant galo radome karčiamą, kur gavome pasidēt automobilių ir patys kambarį pernakvot. Čia gavome gerą vakarienę ir šauniai išsimiegoję, atsi-kelėm anksti, kad apžiurēt miestelį.

Iš ryto saulutė gražiai švietė, oras labai malonus. Pirmiausia skubinausi į pa-nemunį pažiurēt. Nuo Su-valkų pusės Nemuno kran-to kaip žiuri, tai aplinkė at-rodo neapsakomai graži. Prie Nemuno kranto stovi kę tik atėjus "mašina" iš Kauno, reiškia tolimą nusi-siekimą vandenio keliu. Šale miestelio eina geležinkelis, galima susisiekt su kitais Lietuvos geležinkeliais. Lau-ka gražus, lygus, visur ma-tosi gražių medžių šilai, ge-rokai išretinti, bet naujos pušaitės skubiai auga. Kada nors bus labai gražus mies-tas čia. Reikia tik pažėros kokiai nors išdirbystei, kad žmonės gautų biskį sau už-darbio. Tada rastųsi gyvu-

mas visamė gyvenime. Pra-džia, vienok, dar sunki ir šiaip taip žmonelės gyvena. Keli Amerikoje buvę lietu-viai pasistatę gražius namu-kus, keturiese susidėję, turi į daiktą garinį tartoką len-toms pjaut.

Visas miestelis budavoja-mas mediniais namais. Čia yra nuo rusų palikimo dau-gelis mūrinių kazerinių, ku-riuos visą apielinę pagraži-na raudonuodamos iš tarpo medžių. Miestelio žmo-nės visur kalba lie-tuviškai. Seniau čia kalbėdavo lenkiškai. Didelis žingsnis padarytas prie lie-tuvystės atbudimo.

Alytuje truksta geros vie-tos keleiviams; apart karčią-mos, nėra geresnės užiegos, kur keleivis gautų sau vietą pasilsēt. Karčiamoje ne taip malonu keleiviui, ypatin-gai iš kitos šalies atvykusiam.

Alytuje ant šventoriana y-ra palaidotas karininkas Juozapavičius. Jo kapas gra-žiai aptaisytas ir gerų tauti-čių gelėmis apipuoštas. Buvo malonu to didvyrio ka-pas aplankyti. Alytaus baž-nytėlė gana skurdžiai atro-od iš lauko, ir viskas vidu-ryje gana gerai nusenę. Žmogus negali sau persita-tyti, kokia priežastis to viso apsilidimo.

Apžiurėję Alytų, keliavo-me į Merkinę, plentu. Kelias labai smagus ir tiesus, pėr šilus važiuojant neapsako-mai gražu. Diena buvo la-bai graži, žmonės pro mus važiuo į Alytų jomarkan. Kaimiečių arkliai baidosi automobilius, dėlto reikėjo dabotis, kad neapverstų ke-no vežimą. Pamačius, kad arkliai baidosi, reikia sustot, arba visai lėtai važiuot. Taip mėš ir darėme. Važiuojan-čios moterys tuojaus šokę iš-vežimo, nuo galvos skepetą nusiiima, ir uždengia arklio galvą. Tada pravažiuoji ge-rai. Kaikurie arkliai su au-tomobiliais jau apspiratę.

Išto pamatėme avaziuo-jant porą vyrų su mažu ar-kluku, bet gerai nušertu. Mėš pradėjome visai lėtai važiuot, bet jiedu nelabai paisėdami, nors laikė savo arkluką drutai, bet be bāi-mės važiuo. Aš jau mačiau, kad tas arklukas darys ko-kį stebuklą, nes jis ausiniš, kaip žirklėmis pradėjo kar-pyt. Netoli mus atvažiavus, arklys, kaip katinas šoko nuo plento į grabę, vežimas virto, ir jienos apvertė ar-kluką. Visi bent tris kar-tus persivertę nudardėjo nuo pylimo. Žmonės pasi-li-ko ant kranto pirmu kartu vežimui apvirtus. Žiūrime, kas čia dėsia. Pirmiausia atsikėlė du vyrai, paskui pa-sistatė savo arkluką, suņa-rino vežimą į daiktą, ir vėl rengėsi važiuot. Klausėme jų, kas pasidarė. Jie sakė, kad vadelė truko. Mėš bu-vome labai linksmi, kad jų kaulai pasirodė sveiki, kad nereikėjo juos gabent kur nors į ligonbutį. Jie nukė-livome į Merkinę. Mėš kelia-vome į Merkinę.

(Dar bus)

LIUSOJI VALANDA.

Momentai.

(Imitacija.)

Momentai skausmo, momentai bailos,
Momentai su siela pilnumo,
Neišpasakytai tamsios gėdos—
Kurie žmogų verčia prie silpnumo
Toki momentai kupini bėdos.

Momentai, kad meilė išardyta
Tarp pavydo, pasitikėjimo,
Momentai pykčio staiga pagimdyti—
Tokiems lemta grabas be gailėjimo,
Momentai doros jau išdildyti.

Šitoki momentai, vyrai sako,
Per metų bėgį ne užbaigtini,
Kuriuos kiekvienas supranta, mato,
Ištryptę taką bereikalingai,
Net savo gala ne nusistato.

Laikui prabėgus nusišipsosim
Momentams keršto, veidmainiškumo,
Vargams praslinkus nesigailėsim
Užmirštie prasmę net žalingumo—
Miglai pranykus šviesą regėsime.

Tyli kur momentai man pasilieka,
Toblyčias užrašų, kad net laikas
Iš jų išdildyt pajiegia nieką,
Ir momentas prieš momentą lieka
Pilnai taip liudnin mano vieką!...
P. G. Aukštikalnis.

Kodėl supyktot?

Kodėl supyktot, jūs mano draugai,
Kad mane nekalbinate?
Juk nežus draugiškumas taip greitai,
Kad ir širdperšomis maitinate!

Pereis pyktis ir vėl jūs kalbėsit
Su manim kaip kalbėjote,
Taip darydami nenusidėsit,
Nes žus tas ką žadėjote.

Tad kodėlgi jums reikia taip pyktie
Dėl tokio mažo daiktelio?
Argi jūs galite mane užmirštie
Dėl vieno rustaus žodelio?

Nebukite senovės palikimas,
Kurs apie kitus tik svarsto;
Kalba ir veikia, tai papeikimas,
Kad mums pykčio duris varsto.

Pirma negu jūs mane pasmerksit,
Kad niekam dar esu vertas,
Pasižiūrėkit, o atrasit,
Kad esu visai aš nekaltas.

Ar negeriaus mums būtų gyventie
Visiems šventam sutikime?
Tai yra raktas mums laimę semtie
Prakilnam sugyvenime.

P. Aukštikalnis.

Karpatuose.

(didžios karės metu)

Pavasaris. Saulutė šiltai spinduliais
gaivina visą gamtą. Tiek malonumo, įkvė-
pimo, užmiršti žmogus visus savo vargus,
nelaimes; ir gyveni lyg amžinoj ramybėje.
Iš po kanuolių dundėjimo, sužaliavę Karpa-
tai, pradeda gyvent linksmą pavasario gy-
venimą. Medeliai apsikrovę žaliais lapais,
skleidžia kvėpiančiuosius žiedelius.

Nuvargęs, nuilsęs nuo atakų baidinčių
ant "priešo", paskendęs svajonėse, einu
Karpatų kalnais-atkalmėmis. Ant heaugšto
kalnelio šniokščia žalias eglynas, toliau nuo
jo lyg atskirtą pamačiau žydinčią jauną miš-
kinę obelaitę. Manau, eisiu po gražuole o-
belaitę pasilsėt, pasvajosiu apie savo myli-
mą kraštą...

Priėjęs prie obelaitės, žiuriu—po obelai-
te guli nukautas kareivis. Obelaitė raus-
vai baltais žiedeliais lyg puošia nukautąjį.
Jis jau aptrušęs, batai kiauři, pirštai išlin-
dę, nušalę, vieni kaulai; rankos numuku-
sios, akys įkirusios, kepurė irgi aptrunėju-
si. Rudinė visa skylėta, sušaudyta. Šalę,
šautuvus guli. Dvokia, net nosį plėšia.

Stovėsiu, gerai apžiūrėsiu kas jis per
vienas, iš kurios pusės čia buvo ne savo no-
ru atvykęs ir nekaltai žuvo. Obelaitė, link-
smo pavasario sulaukus, gieda paukštytė,
graudžia, kartu ir linksmą dainelę. Rodosi
savo jaukiu balseliu žadina iš gilaus miego
vargo kareivėlį. Bėt jis... negirdi, nejau-
čia, nemato, kaip ji puošia obelaitę savo žie-
deliais. Saulutė bučiuoja jo aptrunėjusį
veidą. Čia vėl sukilo mintys, tiek gyvenimo
jausmų. Stoviu-it stulpas ir svajoju: Gal
jaunas sunelis, paliko savajam krašte tėve-
lius, kurie laukia žinutės, sulaukt negali?
Ar jaunas bernelis numylėtos mergelės?
Gal jame daug naudingų minčių gyvenimui
buvo? Dabar... dabar nuo tokio pat gyve-
nimo draugo-žmogaus rankos, žuvo jaunuo-
lis!

Gana svajot, nes man pačiam gali klūt
švino sveikinimas į kaktą ir atsigūsiu drau-
ge, virsiu tokia pat nekalta auka. Pamatęs
iš rankovės iškritusią knygutę, tuoj atsar-
giai pagriebęs, pradėjau vartyt. Gi žiuriu,
lietuvis, Kauno gub... Užsirašiau į savo ki-
šeninį dienynėlį, knygutę; laiškas, rašytas
į Lietuvą, tėveliams:

"Brangūs mano tėveliai! Iš tolimų Kar-
patų kalnų rašau jums laišką. Taip jusų
pasilgau, kad paukščio sparnus turėčiau,
tai nors vienai sekundai paskrisčiau pas
jūs. Sapne nesapnavau, kad mums, žemai-
čiams—lietuviams, teks svetimame, toli nuo
tėvynės, krašte, nežinia už ką kariaut. Daž-
nai nuo mūsų šalies skrendančio paukštelio
klausi: ar ne atnešė kokios žinutės iš Lie-
tuvos. Ar gyvi jūs, ar auga mano sodintas
klevelis, ar nenugriuvo lušnė, žole apaugu-
si bakužė, kurioj gimiau, augau ir savo gim-
tos kalbos išmokau?! Kad Dievas duotų
greit sugrįšt, nors numirt, į savo kraštą.
Lietuvoje, kapų žemelė daug lengvesnė, ter-
sesutė Julė, pasodins ant mano kapo žalių
rutelių, dažnai atkankys, žodžius maldų su-
pins. Daug mūsų lietuvių žuvo Karpatų
kalnuose. Šiadien palaidojome tris lietu-
vius Karpatuose po eglų šaknų. Gal nė vė-
jas neužpus, nebūs jiems baugu tarp kalnų
augstųjų; gal skrišdamas paukštelis nuo
Lietuvos šalies, sučiulbs ramumo dainelę..
Aš čia mirt nenorėčiau, kad bučiau į gimti-
nės kapus... Bėt tiek! tur but jų toks liki-
mas.

Rašau, o nežinau ar pasieks dainomis
uždovanotos mano tėvynės, joje gyve-
nantius tėvelius?!

Laiškas, matomai nebaigtas. Viską už-
rašiau. Tik saugojusi prieš, kad nepa-
sudytyt šale jo. Einu prie laiške nurodyt-
ųjų. Tiesa, sukastas kapas, iš mažų š-
nių padarytas kryželis. Aplink septynio-
plės; rodosi, jos liuliuoja. Paėmęs peilį į
išeniaus, išpjoviau kelis žodžius: "Išsėki-
si, broliai lietuviai, tarp eglų šaknų, am-
toj ramybėj svetimoj žemelėj!"

Atsisėdęs ant apipuvusio kelmo parašiau
au į dienynėlį su jais atsisveikinimą:

"Sudiev, amžinai žaliuojantieji Karpa-
ai; Suužkit jus mišku tamsiuoju, apsa-
kite upėms-upeliams sriauniai tekantiems;
pasakykite praeiviams, apie veltui žuvusius
lietuvius. Miegokite, draugai! Męs išeiname
ir skiriamės su jumis: paliekame vie-
nus. Bistrica, Moldava, Čerenušas žaliai-
sis, saugokite jų amžinąją ramybę; jus liu-
dytojais buvotė jų pasišventime smarkiai
nerviškame mušyje... šakotosios eglės, jus
augate, žaliuojate ir nepažindamos žmo-
gaus, pačios mirštate. Nelieskite amžinos
ramybės kritusiųjų, savo ilgomis šaknimis
priglauskite jų kunus... Išsėkitės, draugai!
Rytmečiais skaisti saulutė iš užtolimų kal-
nų patekės. Ir pražys tukstančiai gražių,
meilių gėlelių. Naktimis mėnulis į jus pa-
žvelgs, vėjai sukils, pasveiks, pabučiuos...
Čia prasidėję debesėliai, atskris į Lietuvą,
atneš mums jusų linkėjimus graudžius... Il-
sėkitės, draugai, amžinai! Męs išeiname,
paliekame jus vievus!.."

Tik išgirdau balsą: "Bėgk kuogreičiau-
sia, į pakalnę, nes anapus kalno austrai-
vokiečiai!" Pasileidau bėgt savo dalies įte-
kodamas, pavijęs savo dalį, leidomės visi,
neatsižvelgdami, nes kulkos it bitės zvimbė
pro ausis. Musų burys vis pakeliui mažėjo,
retėjo, nes vokiečių šuviai vieną po kitam
skynė. Išdulko visos gailiosios mintys. At-
bėgę į didelį mišką, atsigrėžę į priešų pusę
šautuvus atstatę laukėme priešų. Aš vis
mintimis su nukautais likusias draugais
kalbėjaisi.

Zemaičių Petras.

BULVIŲ PRODUKCIJA.

Bulvių svarbumas pasau-
lio žemdirbystėje aiškiai pa-
sirodo iš raporto, kurį Šv.
Valstijų žemdirbystės de-
partamentas išleido. Apart
Rusijos, kitos šalys augino
5,000,000,000 bušelių bulvių
pereitais metais. 1922 ir
1923 metų skaitlynės nelie-
čia namie auginamas bulves,
kurios namuose sunaudotos.

Šiaurinė Europos dalis
augina daugiausia bulvių.
Laukai ir ogas geriausi bul-
vių produkcijoms. Toj apie-
linkėj bulvės užima svarbią
dalį žmonių valgio, dirbimui
alkoholiaus ir gyvuliams pa-
šaro. Vokietija daugiausia
produkuoja bulvių. Šiais me-
tais turėjo 1,200,000,000 bu-
šelių sulyginant su 1922 m.
1,494,181,000 bušelių. Len-
kija užima antrą vietą. 1923
m. produkavo 896,022,000
bušelių sulyginant su perei-
tų metų 1,220,576,000 buše-
lių. Penkiolika šalių šiais
metais produkavo 3,089,036,000 bušelių sulygi-
nant su 1922 m. 3,900,730,000
bušelių.

Prieš karę kasmet į Šv.
Valstijas buvo pargabena-
ma 3,658,000 bušelių bulvių
arba dusek tiek kiek buvo iš-
gabena. Nuo 1920 metų
matosi žymus sumažėjimas
įgabėnimų. Iki 1922 m. iš
svetimų šalių čia pargaben-
ta 1,775,000 bušelių. Beveik
30% amerikoniškų bulvių iš-
gabenta į Kubą.

Holandija užima pirmą
vietą kaip bulvių išgabė-
toja. Pristato beveik 25%
pasaulio išgabėnimų. Perei-
tais metais Italija išgabena
5,000,000 bušelių. Kanada
4,000,000, bušelių, ir Danija
2,000,000 bušelių.

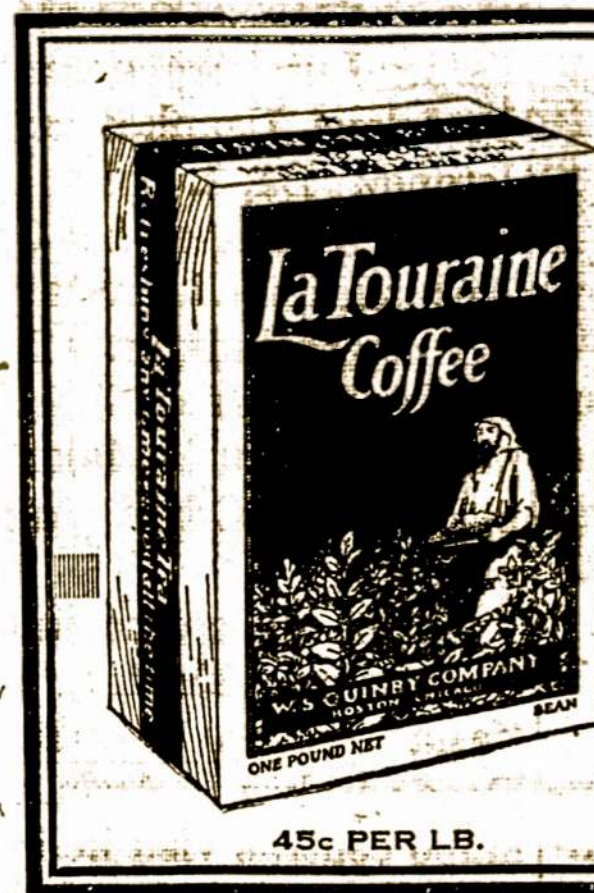
VOKIETIJAI TRUKSTA LAŠINIŲ IR TAUKŲ.

Vokietijai truksta lašinių
ir taukų, kaip raportuoja
žemdirbystės Departamen-
tas sulyg komisoriaus Berli-
ne. Nors pinigų kursas a-
bejotinas ir užkerta kelią A-
merikos kiaulienos produk-
tų pardavimui, vistiek da-
partinis padėjimas nėra blo-
gas Vokietijoj.

Visos Vokietijos ukinin-
kai sulaiko savo sviestą, kiau-
les ir galvijus, todėl kaiku-
rių produktų prekės kyla
augstyn. Rugsėjo pirmą gy-
vų kiaulių kaina buvo apie
13 centų už amerikonišką
svarą. Kiauliena buvo ver-
ta nuo 23 iki 25 centų ant
svaro, ir galvijiena 7 arba 8
centų už svarą. Vokietija
per pereitais kelias savaites
gabėno gyvas kiaules iš Ho-
landijos. Kiaulių ir galvijų
skaičius Vokietijoj auga.

Raportai iš skerdyklų pa-
rodo, jog Vokietijos ukinin-
kai daugina savo galvijus.
Antroj dalyj 1923 m. buvo
15% sumažėjimas skerdy-
klose sulyginant tuom patim
laiku 1922 metais. Sumažėji-
mas aiškesnis tarp karvių ir
jaunų galvijų.

Per 8 mėnesius, baigiant
Rugp. 31, kiaulienos ir tau-
kų įgabenta į Vokietiją iki
326,343,368 svarų, sulygi-
nant su 1922 m. — 282,531,
408 svarais. Suvienytą Ka-
ralystę šiais metais pirkė
daugiausia Amerikos kiau-
lienos, arba 515,689,104 svar-
rus per 8 mėnesius baigiant
Rugp. 31.

JUMS
PATARTINA
PASIRINKT
GERIAUSIA

"It's the Bean"
"TAI YRA KAVA"

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

NATURALIZAVIMAS PASILIUOSAVUSIŲ NUO KARIUMENĖS.

Yra nuomonės, jog yra iš-
tatyamas, kuris uždraudžia
naturalizavimą ateivių, ku-
rie pasiliuosavo nuo milita-
riškos tarnystos laike karei-
vių rinkimo, dėl ateivystės
stovio, ir jog tas įstatymas
uždraudžia jiems pilietystės
gavimą per penkis metus
nuo karės užsibaigimo.

Nėra tokio įstatymo. Ge-
nerališkas naturalizavimo
aktas iš Birželio 29, 1906, tu-
ri aprūpinimą, jog prieš at-
eivio naturalizavimą teis-
mas turi būt pilnai užganė-
dintas, jog per penkis metus
prieš naturalizacijos aplika-
cijos padavimą, ateivis pasi-
elgė kaip žmogus gero, mo-
rališko budo, ir prisilaikė
prie Šv. Valstijų konstitu-
cijos principų, tikėdamas į
konstitucijos gerumą.

Pasilieka teismui sprest
prirodymą, laike naturaliza-
vimo išklauskimo, ar ateivio
pasielgimas per penkių metų
laiką buvo tinkamas duot
jam pilietystę. Prisielai-
dami to, daugumas teismų
per visą šalį skaito, jog ku-
met ateivis prašė paliuosavi-
mo nuo militariškos tarnys-
tos, dėl ateivystės priežas-
čių, jis parodė, jog neprisi-
rašęs prieš šios šalies, ir ka-
dangi toks ateivis prisilaikė
prie to iki karės pasibaigi-
mui ir paliaubų pasirašymo
(Lapkričio 11, 1918), tas
penkių metų laikas (reikiama
prisirašymą) reikalaujama
naturalizacijos tikslams,
prasidedant nuo Lapkr. 11,
1918. Ir todėl, tie teismai,
neišklause naturalizacijos
aplikacijas tų klesų, ir tik
pradės po Lapkričio 11,
1923.

Tas nereiškia, jog ateivis,
kuris prašė paliuosavimo
nuo tarnystos dėl nepilietys-
tės, gali išnaujo paduot apli-
kaciją po Lapkričio 11, 1923,
pasiliuosavęs nuo visų prie-
tarčių, kurios pakyla nuo rin-
kimo pasiliuosavimo. Reiš-
kia, jog teismai mano, kad
negali prašyt naturalizacijos
iki Lapkričio 11, 1923. Ma-
tyt iš kaikurių teismų, jog
po tai dienai, paliuosavimas
nuo tarnystos nebus skaito-
mas prieš ateivį, jeigu per
penkis metus jo apsiėjimas
ir prisilaikymas prie konsti-
tucijos buvo kuogeriausias.
Tas turi būt nutarta kiekvie-
name atsitikime.

Vol. Park 247
BEN. MENDELSON
Advokatas.

ir registruotas notaras Lietuvos at-
stovybei. Atlieku visus legališkus
darbus kaip Ameriko, taip Europoj
390 Main st. Room 931-932
Worcester, Mass.

AR KELIAUSI Į LIETUVĄ ŠI RUDENI?

Jeigu žadi keliaut į Lietuvą, pirk laivakortę
musų agenturoje. Mes pagelbėsime visuose jusų
reikaluose kuogeriausiai. Išleisimė ant ge-
riausio laivo, kelionė jums bus kaip maloni va-
kacija, nes mes jums prižiūrėsime ir visas rodas
suteiksime kuogeriausiai.

JEI SIUSITE KAM LAIVAKORTĘ, SIUSKIT PER MUSŲ AGENTURĄ

Niekas geriau nepasirūpins jusų pasaziė-
rais, atkeliaujančiais iš Lietuvos, kaip mes,
Musų atstovas Kaune kaip geriau darbuojasi,
kad pasažierams patarnaut, gavime pasportų ir
vizų. Dabar tik su geru prižiūrėjimu iš Lietuvos
galima atvažiuot. Todėl nepamirškite siųsdami
laivakortes kreiptis pas mus.

PINIGŲ SIUNTIMAS

Jumis visada geriausiai apsimokės, jeigu
siųsite per musų agenturą, mes siunčiame sau-
giai ir pinigų kursas bėdidamas kelionėje nenū-
puls, nes siunčiame doleriais.

DAROM VISOKIUS DOKUMENTUS

Jeigu nori pavest savo žemę Lietuvoje arba
savo dalį kam kitam, kad prižiūrėtų arba išnuo-
muotų, kreipkis pas mus, mes padarysime reika-
lingus dokumentus. Jeigu turi žemės Lietuvoje,
ir nežadi grįšt, nelaikyk be jokios priežiūros,
parduok! Mes surasime jums pirkiką, nes Lie-
tuvoje yra daug žmonių žemės reikalaujančių.
Kreipkitės pas mus.

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury St., Worcester, Mass.

Puikiai
Pasirėdęs Jaunikaitis.

Galt dėtė naujai suprotyta sieta: Strikliniai šibūnėlis šėverkykus;
Jusų pirtyt negal būt puikiai nupalikuoti, ir lygtai, svečiai muskostas veidas,
Bėt — jėt jusų galva pūna pleškiant — tai tas auginas vėjas.
Ką tokiam atsitikime pamanyt apie jusų mylimoj panelė? Vėpė jusų pa-
tangos, padaryti gera impresija, nuėsi niekai, jėt jus pradėtė kastyt savo galvą
ir barstyti nesvarias pleiskanos po visų kambari. Nauđokit

Gausama aptikose **Ruffles** 66c. už bonką

pleiskanų mirtingąjį priešų! Užlaikykite save kity pagarbėje. Tik su trupeliu patrin-
kit galvos ošų kiekvieną vakarą per kaktą dešimt dienų ir daugiau, nūvels jums
gėdintis nustinti savo akrybielė bile kur. Pleiskanos išvėks visišktai į trumpą laiką
ir po to, viskas ką reikia daryti, tai retkarčiais patrinti galvos ošų su Ruffles,
ir daugiau nikuomet pleiskanos jus nekankins. Koks skitumas tuomet bus!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!

Parėjo naujų šampelių audėklo dėi žieminių overkočių ir šūktų.
Ateikite pasirinkt jų SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare.

Vincas Intas & Son
15 Millbury st., Worcester, Mass.

BALTIJOS-AMERIKOS
LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI Į LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ PILIAJĄ
ARBA LIEPOJĄ
Į LIETUVĄ

ant KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ šven-
čių greitais ir dideliais ekspresiniais
laivais.

S.S. POLONIA Lapkričio 21
S.S. ESTONIA Gruodžio 5
S.S. LITUANIA Gruodžio 19

Trėčios Klėsos Kainos:
HAMBURGA \$103.50 — PİLIAJĄ \$106.50
— LIEPOJĄ IR KLĀIPĒDĄ \$107.00
Dėl laivakortėjų ir žinių kreipkitės prie savo
agentų.

J. B. Smelstorius:

(Tasa)

Karės garsą neša nuo krašto ik krašto,
Lai girdi kryžeivis, kad nenusigastam!

(Butėnui):

Tu eisi į pilį. Žinai kas daryt.
Mudu su Saunoru josim pamatyt
Priešininko spēkā... O, beje, Butėnai,
Gal aš nesugrįšiu ik rytojaus diėnai,
Globok kunigaikštė.

Butėnas (pats sau):

Ir kam tai dar reikšt?

Krakas:

Nu, ir ko dar lauki?

Butėnas:

Einu, kunigaikšti!

(likęs vienas)

Vėl pajuntu meilę, meilę nelaimingą,
Ką jauną krutinę, kai angis nuodinga,
Esdama tik verčia pražuties įieškot
Ir giltinės glėbyj dar liepia svajot.

AKTAS I.

Arkonos pilies rūmų salė. Įeina baltais, plonais ru-
bais kunigaikštienė Slanka, lydima keliatos moteriškių,
kanklininkų ir Butėno. Jinai priėjus prie lango valandėlę
nustebusi, žiūri, paskui nayviškai ranka modama su-
sunka:

Slanka:

Vai, koks gražus vaizdas! Eikš čia Lynyte!
Žiūrėk, ar tau teko kada nors matyt
Reginys šaunesnis? Štai ko širdis geidžia!
Koks kilnus karžygis! Net akis man žeidžia
Jo šarvo spindėjims—matyt sidabrinis...
Kazinkas, tarsi saulė, spindi ant krutinės...

(visi žiūri, Butėnas nublanksta ir užsiblaško)

Na, ar jūs nematot tą karvedį kilną
Greta kunigaikščio jojančį per tiltą?
O paskui, žiūrėk, kiek vyrų atjoja!
Ir visi su plunksnom! Matot, kaip liuliuoja
Jų skraistės ir plunksnos, kai varpos nuo vėjo...

Butėnas (pats sau):

Saunoro liežiūvis matomai laimėjo...

Saunoras (išdidžiai):

Syeikinu jus vardan kunigaikščio Krako!
Jisai svečius veda, gi jums čia įsako
Mielai juos sutikt, kaip ir savo brolius!

Grasminė (pasipiktinusi):

Juokdariu stataisi, ir kvailas drąsuolis,
Kad taip be sarmatos drįstį mus pašiept!?
Argi nugalėti iš lauko sugrįstat?

Saunoras:

Be kraujo sutikom Retrą atiduot,
Darysim derybas...

Grasminė:

Begėdžiai, ir drįstat

Vergais pasilikę, laisviesiems paliept!?
Butėnai, kam leidi tam paiksui burnot!
Butėnai! dėl dievo, kas tau pasidare?
Tū stovi be žado, tau kardas iškrito!

Butėnas (nusiminęs):

Man rodos, girdėjot, ką Saunoras tarė.
Ar manot, kad lieka mums dar kas nors kito,
Kaip nulenktū sprandū be žado stovėt,
Kad ant jo galėtų atėjė uždėt
Jungą svečiai Krako?

Grasminė (užreikšiančiai):

Kas tatau mums rengia,

Lai pats pirmutimis į pragaištį žengia,
Męs paskui neseksim!

Butėnas:

Kada jau įstumė...

Grasminė (ekstaze):

O, dėive Krumynė, o didis Perkune!
Vargas tau Arkona, kada tavo sunys
Perplėšia tėvynę, kai medį perkunas,
Idant nuo kamieno atskeltąją dalį
Purvuosė supudyt, kitą nudžiovinat...
Jeigu Laisvės kardą niekas čia negali
Ar tačiau nenori stvert, kad kraštą gint,

Bėgu pas Vaidylą, lai per kaimus eina,
Tėgul neša liaudžiai savo kanklės dainą
(padukime išbėga).

Krakas (su svečiais):

Nors auksu nežėri mano prastas butas,
Svečiams bus gausingas, kiek išteklius leidžia.
(Sveikindamas Slanką)

O štai šito buto ir skaisči saulutė,
Ką šviesa, linksmumą ir šilumą skleidžia,
Kad šėla nefiustų ir širdžiai but šilta...

Slanka (nukaitusi):

Kunigaikštis Krakas nelaiko už pikta,
Kad taip netikėtai atsivedęs svečią
Jam gali parodyt nerangėlę pačią...
Pirm negu galėsiu rumuose Arkonos
Pasveikint, kaip tinka, su druskos ir duonos
Kasniu, dar man leiskit jus atsprasyt
Trumpai valandžiukei.

Krakas (smagiai besišypsodamas):

Čiulbinga paukštutė!

Čiulbės mums prie stalo, kad taikos derybas
Baigsime prie taurių midaus, alaus, vyno!
Šimtąsyk vertesnė sandara kaimyno,
Negu priešo duoklės! Taigi miels kaimyne,
Užmirškim kas buvo. Kaip sena gadyne
Taip nesutikimas lai daugiau negrįšta!
Saunorai, parupink kas pridera viską,
Kad svečiai minėtų, jogei namuos Krako
Alkt ir nuobodžiaut nė vienam neteko.

Slanka (tarpduryj):

Garbingi sveteliai, bukite malonūs
Žengt į seklyčią ir ruginės duonos
Kasniu nepaniekint.

Henris (meilingai):

Nė tik pakvietimą,

Bet įsakus mums jūs priimt but miela!
Tikriau negu duona pasotina sielą
Tamistos vienas žodis... O už priėmimą
Lai dangus Rugėnams gausingai atmoka!
(Ceremoniškai sueina seklyčion, išskyrus Makarą):
Matai, kaip karžygiai per kačergą šoka,
Kad saldžios akutės tai daryt jiems liepia...

Butėnas (Sielvartiškai išbėgęs atgal. Makaras

nepastebėtas pasitraukia gilumon):

Rugėnai, rugėnai! kaip skaudžiai pašiepti
Taij besibroliuodams su kryževiais Krakas—
Jūs šito nematot, o kiti apakę!..

Ir ta nekaltoji Rugijos gėlė

Argi kas manytų, kad net tiek daug gali!
Ta šypsa, tie žvilgsniai... Uh, pikta gyvatė
Į širdį įgylė!—Koks aš besarmatis!
Užvydžiu, negavęs tiesos užvydėt...

(Nubėga):

Makaras (žibančiomis akimis):

Bet visą tai matant ar stengsiu tylėt?..
Garbė musų Dievui, kad šitaipos virsta!
Pančiojas' Gotšalkas, o stabmeldis nirsta...
Kad draudžiau Gotšalkui taikintis geruoju,
Tai jisai supykęs tiesiog pagrūmojo,
Girdi, jei nes'liausim ramius žmones plėšę,
Apie musų darbus tuoj Romai pranešias!
O Henri Gotšalką Roma gerai žino
Už nuopelnus Kryžiui žemėj Palestinos,
Aš jam nusileidau... Tik nepralaimėjau!
Nors ir visko laukiau, bet nesitikėjau
Tokiu aplinkybių, kad, be abejonės,
Man tiksli pasiekt padės pat's pagony!
Rasi kelias dienas Arkonoj viešesim,
Reik sukurstyt riaušes, o tuomet galėsiu
Rast būdą, kad žūtų ir Henris, ir Krakas,
Ordenui prie tikslo liks atviras takas:
Atmonyt už Henri mums Romą palieptų,
Tuo žygiu Arkoną Ordenas pagriebtų,
O ir mano trusas nepasilikyt dykas:
Už nuopelnus tektų gal mistro vainikas!
Ir taip, kilnus Henri, gailėkis pagony,
Aš galiu iškilt ant tavo lavono!

ATIDENGIMAS III.

(Pilies sode)

Makaras (susitkęs Draidėn):

Tai ką, galva svaigsta nuo stabmeldžių vyno?

Draidėnas:

Bejuokauk sau sveikas, bet Henriui kaimyno
Ir tarpe krikščionių geresnio nerastum!

Makaras:

Aš tau pasakyčiau, jei mane suprastum,
Kad męs čia į kilpas narinam sau galvą.
Tiktai paklausykis, ką stabmeldžiai kalba,
O Gotšalkui laimės liausies užvydėjęs!

KIBIRKSTELĖS.

Sakau, niekas tiek neken-
čia kaip kurkės, arba kala-
kūtai su turkėmis, kurių
šventė męs apvaikščiojame
kas metai, Lapkričio mėne-
syje. Tik pamanykite sau,
kas gali daugiau iškentēt:
Štorninkas nuoga pasikabi-
nęs langė laikys, laikys, o a-
ateidamos "misis" pirštais
badys, badys, žiūrėk jau ve-
žą į "kolstoredžį". Atėjo me-
tai, iš tēn ištraukė, atvežė
pas štorninką, ir vėl nuoga
pakabina prie apšalusio lan-
go. Ir vėl tos pačios kanky-
nės ir išjuokimai. Ir taip
tas viskas tęsiasi per kokią
penkioliką metų, kol žiurkės
kur nevirtą suėda. Tai nē Is-
panijos inkvizicijese niekas
taip daug gėdos ir kankynių,
ne kentėjo viduramžiuose,
kaip dabar parsieina kentēt
kurkėms, ir tai dar net A-
merikoje, civilizuoatoje šaly-
jė.—Stasys.

Visai neteisingai vadina-
ma bedieviais tuos, kurie
neina į bažnyčią. Kur kas
teisingiau bedievėmis vadint
zokoninkes - seseris - minys-
kas. O kam jos pasikabinę
kryželį su nukryžiuotū vie-
špačiu, jį žeme valkioja ir
kojomis spardo? Ar tai ne
išjuokimas švento tikėjimo?
Žydai kad ir nukryžiuovojo
viešpatį, bet nukryžiuovotą
gatvėmės ne valkiojo. Kad
laisvamaniai netiki į Dievą,
tai ir nedyvai, nes jie neida-
mi į bažnyčią ir negirdėda-
mi pamokslų, nieko apie tai
nežino, bet kaip jau seserys,
po kelis kartus lankydamos
bažnyčią kasdien, taip elgia-
si, tai didesnio bedieviškumo
niekad nebuvo ir nebus. No-
sēr!—O.F.M.

Išmintingiausiais žmonė-
mis yra ne japonai, kaip
daugelis mano, bet "ameri-
koni" medžiotojai. Apsi-
gudzojė, purvini, šlapi, su-
šidraske medžių šakomis,
braido po purvus, atkišę
vamzdį per dieną gangariuo-
ja, kol nušauja kokį paukš-
tūką, ar nuo pusės colio zu-
kutį. Jeigu nušautų kokį
jautį ar karvę, tai nors va-
karienę išalkę galėtų pasi-
valgyt, bēt dabar... O jei kas
verstų juos per dienas šla-
piems ir alkaniems bjauriuo-
se oruose taip slimpinēt, tai
žiūrėk, kokį lermą keltų už
prievertas.—Stasys.

Tai taip, kad tai jau Tur-
kija vykdyta lygybė vyrų su
moterimis. Pirmiau ten mo-
ters dėvėjo kelnes, o vyrai
"andarokus". Dabar ir vy-
rai turės išlipę iš andarokų
suliptį į kelnes. Mat gerai
žmonės sako, kad nieko nėra
negalimo. Ot ir tūrkai da-
bār negalės skirtis nuo savo
moterių, kurias pirmiaus
atskyrė laikė uždarę darži-
nėse, kaip "velnio sutvėri-
mus".—Grūdas.

Tie nelaimingi kyšiai!
Pirmiaus jie lysdavo tik į
Rusijos valdininkų kišenius,
o dabar jie ten nesutildpa-
m, lenda į Amerikos palyc-
monių ir obječikų kišenius,
ir tai taip atsargiai, kad ki-
šenių savininkai visai ir ne-
pajunta kaip jie sulenda, tik
ranką kaip įkiša, atranda
jau susikrausčiusius "ne-
prašytus svečius".—Stasys.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.50 pomirtinių. Pasaipų išmokėta \$247,687.15
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai pri-
imami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį
"Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistis knygas už pusę
kainos.
POMIRTINIAI SKYRIAI—\$150, 300, 600, IR 1000.
PASALPINIAI SKYRIAI—\$6.00, 9.00 IR 12.00
I SAVAITĖ.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30th STREET, NEW YORK, N. Y.

STRAIPSNYS 45.

Kaip galima išvengt akumo, kurtu-
mo ir amžino iškrypimo.

Reikia imti didžiausios atydos
plaukant kūdikiu akis, ausis, nosį ir
gerklę. Nors svarbu šituos organus
švaroje užlaikyt, bet lygiai svarbu
nepažeisti bevalant. Rekomenduojame
didžiausį švelnumą. Nevartokite
aštrių muilų ar tirpinių. Dėl antakių
apvalymo užtenka paprasto borakso
tirpinio, gaunamo aptiekoje. Tą patį
galima vartot ir nosiai bei gerklei.
Jei akys, ausys, nosis šluostomi su
skuduru tai reikia imt minkštą ir ste-
rilizuotą. Aptiekoje gaunama sterili-
zuota bovelna geriausiai tinka. Ko-
kią materiją nevertosi nereik jų var-
tot du sykiu. Mazgojant akis, var-
tot vieną švarų šmotuką kiekvienai
akiai paskyriam, ir nedažytį tirpinį,
bet pik skystimą ant škepetos. Taip
pat reikia mazgot ir ausis, gerklę ir
nosį. Bukite tikri, kad rankos jusų
švarios pirm čiupinęjus materiolus.
Jei bile minėtų organų pasirodo
rausvumas, tinimas arba puliai, ne-
bandyk jų pats gydyt—bėgk pas gy-
dytoją arba nunešk kudiķį į despensa-
riją ar sveikatos centra. Juk žinai,
kad nieko nežinai kas išsėkė tokius
dalykus; todėl negali nei jų gydyt.
Iš to gali kilti akumas ar kurtumas,
jei neprisirėngsi tuoj šauktis medic-
nos pagalbos. Gydytojas gali kur kas
daugiau gero padaryt ligos pradžio-
je negu kada liga jau pasiekė žiaurų
laipsnį.
Yra tam tikri iškrypimai, kurie
gimstant lieka nepatėmyti, kaip sta-
bakoje, ir šašai. Yra rimta klaida
leist tokius dalykus pro pirštus, pasi-
tikint, kad kudiķis išaugs. Pasiroda-
vymas su gydytoju tokiais atvejais
nedaro jokios bledies. Jei gydymą
atidėt toliau, tai reikia tam kompen-
tentiško daktaro pritarimo.
Daugelis iškrypimų matomų gat-
vėse pačina iš apleidimo. Yra daugelis
tam tikrų ligonbučių, kur gydo to-
kius dalykus ir gerai. Jei nėra jusų
miestelyje tokios įstaigos, tai beabejo
yra netolimame miestyje. Paklausk
savo gydytojo, slaugės, arba Sveika-
tos Centro apie tai—jie maloniai jums
pasakys.

Kaip savo kudiķius apsaugosi.

Ar esi vienas iš tų, kad tiki, kad
nedapenėjimas randamas tik pas bied-
nuomenę tenementuose? Tikrai vesti
tyrinėjimai parodė, kad tarpe milio-
no mokyklos vaikų New Yorke tik 17
nušimtis pirmos klesos kūno padėty.
Turtingi kudiķiai ir biedni, kenčia nuo
šio. Gali but, kad apie tave visur yra
nedapenėtų, negerai penimų vaikų,
bet nematai pavojaus. Nedapenėji-
mas laipsniškai suardo visą kūną, bet
dėlto, kad dirba tokiu slaptu būdu,
jo vaisyj nesimato neatydžiai akiai,
iki jau pervėlu.
Nedapenėjimo priežastis yra ne-
užtenkamas maistas, arba ne tas mai-
stas. Pridedant Bordey's Eagle Pie-
nų į vaiko valgius gali but tikras, kad
jis gaus visus veikėjus, reikalingus
nugalēt nedapenėjimo vaisius.

Skaityk šiuos straipsnius kas savaitę
ir pasidėk atėčiai.

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas
ir akių pritaikintojas.

447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

KOSULYS

yra greitai sulaikomas jeigu varto-
jama į laiką

SEVERA'S
COUGH BALSAM.

Palingvins kosulį ir prašalins daug
kentėjimu. Priimtas dėl vaikams
ir aukgusems.

Kaina 25c ir 50c.

Klauskite pas aptiekoriaus.

SEVERA'S
COLD AND GRIP TABLETS

nuo šalčio ir Gripui ir Galvos
skaudėjimui pašina nuo peršalimo.

Kaina 30c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

TIK PATRINKIT JUOMI

Kuomet jūs kankina skaudūs atakas
reumatizmo skausmai, ar kitokia ne-
raizija, stovėdavo, šokavimai, su-
nariai ir tūsimai—koks nepaprastas
palingvinsis patarimas turit patrin-
kint juom!

Reg. U. S. Pat. Bure.

Ir trojus į jautimą maloniai de-
giminti šitum, besikūdiant po skau-
dant vieta, kiti šitum malonių ma-
gumų? Kad ir šitum, kankintus
turit po ranka taikyti tikų pagalbą.

Pain-Expeller tikrai pagausis ir
jums, kaip jėgi nepatėmose neskaū-
bures traukiantis žaunim per dantų
metų. Visuomet laikykitė jo banka
parankioje vietoje.

Už jėgi, už būgų aptikose.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

DR. TESSMER,
Dentistas.

306 Main St., Worcesteryje.
virš Iver Johnson krantuvės

OFISO VALANDOS:

nuo 9 iki 6, o ketvergais iki
8 valandai vakare. Nedėlio-
mis nuo 11 iki 12 valandai.

Tel. Park 8310

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ
BANKA,

316 Main Street

Turtas — \$22,500,000

Įdėjimai eina ant intereso

pirmą biznle dieną kiekvieno

mėnesio.

BANKOS VALANDOS:

Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.

Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val.

popiet.

Subatos vakaras vien tik dėl

pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val.

vakaro.

Jo skrandis ir nervai dabar
geri.

Sakosi jaučiasis 20 metų jaunesnis

esas.

Ponas W. T. Wood iš Nashville,

Tenn., sako: "Aš buvau nervuotas ir

sugruvęs ir maniau, kad kas nors at-

sitikis, nuo pustaunakčio negalėdavau

miegot. Aš paėmiau Nuga-Tone'o

bonkelę ir tas man tuoj pridavė upo

ir gero jausmo. Esu 68 metų ir jau-
čiuosi 15 ar 20 metų jaunesnis esas.

Mano darbas darė klūtį viduriams ir

nervams; bet dabar aš neturiu jokių

kluties. Sveriu daugiau negu kuo-

met sverdavau per 25 metus". Nuo

skrandžio ir visų kitų virškinimo

kluties, vidurių užkietėjimo, nervi-

kumo ir apskrito sugriuvimo nėra

nieko geresnio per Nuga-Tone'ą. Pa-

mėgink jį pats ir įsitikink. Vieną

pinam mėnesiui gydytis tik \$1.00.

Nuga-Tone'ą parduvinėja visi gerė-

ni aptiekinkai poitingai garantū-

dami, kad suteiks pilną patenkima-

arba pinigai bus sugrąžinti (garan-

ti rasi prie kiekvienos bonkelės), ar

ba pasijų jį tiesiog apmokėtu paštų

National Laboratory, 1036 S. Wabash

Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00.

VIETOS ŽINIOS.

SLA. 57 kuopos susirinkimas atsibuvo praėjusiam nedėdieny. Narių susirinko apie šimtas. Kadangi ši kuopa turi apie 800 narių, tad susirinkimą reikia pažymėt kaip neskaitytą, ypač kada atsibuvo nominavimas kandidatu į centro valdybą, kada reikėjo susirinkti mažiausia penkiems šimtams. Susirinkime buvo daug ginčų, karštesnių ir šaltesnių, bet didžiojoje ginčai buvo rimti. Iš nebaigtų reikalų nutarta atšaukti rezoliuciją, kurią komisija buvo patalpinusi "Laisvėje" prieš centro valdybą, kuriai atsakyta vieta SLA. organe, su pažymėjimu, kad ateityje S.L.A. apeinančios rezoliucijos pašalinuose laikračiuose nebūtų talpinamos.

Skundas prieš A. B. Strimaitį, už rašinėjimą "Tėvyneje" po antgalviu "Gyvenimo ruožai", po ilgų ginčų atmeta su pažymėjimu, kad Strimaitis nieku neprasikalto savo straipsniuose, ir jei yra verta patęmt už netinkamą rašymą, telpančius organe, tai nereikia rezoliucijas rašyti prieš autorių, bet apeliuoti ir apšviesto komisija, reikalaujant, kad ta organo redakcijai tokius raštus organe talpinti neleistų.

Skundas prieš korespondentus, kurie po pseudonimais rašydami "Tėvynėn" korespondencijas, užgaulioja neteisingai kairiosios sriovės žmones, atmeta, o kad kuopos korespondentais pateisint, nutarta, kad šis rašymas, po korespondencija pasirašytų savo tikrąjį vardą. Šiuose ginčiuose pasižymėjo viena moteris savo nemandagumu ir užgauliojimuais.

Nominacijos į centro valdybą kandidatų pastatyta į įvairius urėdus apie devynias dešimtis. Iš tų tris gavo balsų kiek daugiau, kiti tik vieną, du ir tris. Gavusius balsų didžiumą kaip ir mažumą, neįvardinam todėl, kad kas nepaskaitytų mums tai agitacija už vienus ar kitus. Ką nominuoti, kaikiems iš Brooklyno buvo įduotas surašas ypaty, už kurias liepta duot balsus.

Balsų suskaldymas. Iš surašo, kuris buvo iš Brooklyno atsiųstas, moteriška ranka nukopijuota visi persami kandidatai į atskiras korteles ir išdalinata tarpe ištikimujų. Originale buta pažymėta kandidato į daktarą kvotėją daktaro Biežio, bet kopijuotoja padarė klaidą, nes vieton Biežio, įrašė Briežis ir taip iš vieno pasidarė du. Kurie žinojo, kad Biežis persamas, tie jį ir užrašė, o kurie nežinojo, tie jį kortelės žiūrėdami ir užrašė vieton Biežio, Briežį.

Komisijoj ginčai. Į komisiją prieš balsų skaitymo įėjimo vienas nėva komunistas, vienas sandarietis ir vienas nepartyviškas. Perskaičius kitų kandidatų balsus, komisijos sutarta, kad kas bus nominuota į daktarus kvotėjus, ir pasirodys daktaru nėsas, tą atidėt į šalį. Pradėjo skaityt balsus, pasirodė, kad į daktarus statoma Dėdynas ir kiti, kurie nėra

daktarais. Rasta vardas Drangelio, ir jam duotas balsas priimta. Pasirodė ir Biežis su Briežiu. Čia komisijoj kilo ginčai, kadangi ir vienas komisijos naris, ir du pašaliniai vyrai "gvoltu" reikalavo Briežį skaityt Biežiu. Sandarietis visgi stovėdamas už originalą, pritarus nepartyviškajam ir iškišus pirmininkui Dėdynui, Briežį su Biežiu nesuvienvyta, ir tokiu budu vieton Biežiui gaut 24 balsus, abu gavo po 12, nors ir žinoma, kad daktaro Briežio niekur nėra. Sutikta tik paaiškinti blankose, kad jei Briežio nėra, tai Biežiui duot 24 balsus. Žinoma, komisija balsų skaitymo centre, Briežį nemes į gurbą. Tokiu budu dėl surašo kopijuotojos klaidos, Biežis gaus 12 balsų mažiau.

Didelės ristyės. Šiame ketverge, Lapkričio 8 dienoje, Lietuvių salėje įvyksta didelės ristyės. Imsis J. Šimkus su Brown iš Bostono. R. Dvareckas su K. Pašo ir J. Sturgis su P. Jušel. Viso imsis tris poros. Matysime, ar worcesterietis Šimkus, ar Brown, bostonietis yra drutesnis. Šimkus yra parvažiavęs trumpam laikui, iš pietinių valstijų. Jis yra laimėjęs daug ristynių ir netrukės grįšt atgal. Dvareckas, vietinis gyventojas, yra labai gabus ristikas. Svarbu bus pamatyti, kas laimės.

Pelnas šio vakaro eis Lietuvių Salės palaikymui. Įžanga visai pigi, ir lygi visiems, kaip vyrams taip ir moterims. Kviečiame visus atsilankyti ir pasižiūrėt.

Komitetas.

Žmonės pasiganėdina. P. M. Paltanavičius važinėja po Naujos Anglijos lietuvių kolonijas, rodydamas krutancius paveikslus. Paveikslų pasižiūrėt prisirenka daugybės žmonių ir visi labai paveikslais pasiganėdina, nes tai yra naujasis, neseniai iš Lietuvos pargabenti. Pataisius mašiną, paveikslai matosi labai aiškiai. Kuriose kolonijose p. Paltanavičius dar nesilankė, kas nors privalo pasiskubinti jį pasikviesti, nes paveikslai yra verti pamatymo.

Aido horo koncertas. Praėjusiam nedėdienyje, Lietuvių salėje atsibuvo Aido horo koncertas. Programe dalyvavo ir Kriauciūnas, tik negalėjo daug dainuoti, nes susirgo, tad sudainavo tik porą kartų solo ir vieną kartą dalyvavo prie dueto. Koncertas išėjo vidutiniškai. Publikos prisirinko apie tris šimtai žmonių.

ALTS. 16 kp. susirinkimas įvyks ateinančiame nedėdienyje, 11 dieną Lapkričio, 11:00 valandą ryto, Aušrelės kambaryje, po No. 12 1/2 prie Millbury gatvės. Visi nariai privalo susirinkti, nes bus svarbių dalykų išrišimas, o svarbiausiu tai klausimas ateinančio Sandaros seimo laiko paskyrimo. Yra reikalas ir susitarti kaip imtis veikimo, kad ateinantį seimą surengs dailiausiu už visus buvusius. Valdyba.

Rengia Lietuvių Benas Nedėlioj, 11d. Lapkričio (Nov.), 1923. Pobažnytinėje Svetainėje, PROVIDENCE ST., WORCESTERY Pradžia 7.30 vakare.

Tad visi atsilankykite, nes išgirsite geros muzikos dainų. Žodžiu sakant, išgirsite to ką negirdėsite. Atėikite visi. Kviečia RENGEJAI.

CAPITOL PHOTO STUDIO. Dailus, gerai padarytas paveikslas, tai tinkamiausia dovana jūsų draugams ir gentims. Mano ilgų metų patyrimas ir priemonos kainos padaro šią įstaigą tinkamiausia vieta nusiminti paveikslus. Taipgi norime atkreipti atydą Choru, Kuopų ir Draugijų, kad mes turime didelę vietą, tinkamą nuėmimui paveikslų didelėms grupėms žmonių. S. BAJIERČIUS, Savininkas, 24 MILLBURY STREET, Tel. Park 2093 R.

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖ. ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS, GREITAI ir PIGIAI! Spaudina Knygas, Konstitucijas, Tikietus, Plakatus, Laiškams Antgalvius, Bilas, Vizitines Korteles, Kopertus, Dideles Apskelbimų Kertas, Benderoles, Kvitais, Čekius Ir Visa, Kas Tik Spaustuvėse Apdirpama. Viskas Spaudinama Viena Arba Keliomis Spalvomis, Sulyg Pareikalavimo Ir Stiliaus. Draugijos kaip ir pavienės ypatos, turėdamos kokius spaudos darbus, lai kreipiasi prie mūsų tuojaus, o mes darba atliksime kuogreičiausia ir kuogeriausia. Kam reikia duot darbus svetimtaučių spaustuvėms, kurios ne suprasdamos lietuviškos kalbos, vardus, žodžius ir sakinius sudarko ir darba atlieka klaidingai, kad galima gerai darbus padaryt lietuviškoje "Amerikos Lietuvio" spaustuvėje, kurioje dirba prityrę ir darbo techniką pažįstanti darbininkai. "Amerikos Lietuvio" Amin., 15 Millbury St., Worcester, Mass.

JONAS CIVINSKAS. Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip: 340 HARDING ST., WORCESTER, MASS. Telephone Park 4156

Pirmas Lietuviškas Graborius. Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

PARSIDUODA. PARSIDUODA farma 50 akry, daug dirbamos, 9 melžiamos karvės, 3 teilyčios, 2 puikiu arkliu, dideli sodai, visokių vaisingų medžių, 7 metų senumo, visokios mašinos piat maljoms, kornams, šienui, ir tt. Norinti pirkt šią farmą, atsišaukite laiškui, o aš jums daugiau apie ją pranešiu. J. BABINSKY, R. F. D. 3, Southbury, Conn. (42-50)

PARSIDUODA. PARSIDUODA 20 akry farma, 6 mylios nuo miesto, namas su vėliausiais įtaisymais, nauja banė karvėms, garadžiuis, budinkai, sodas, ganyklos ir ariama žemė, puiki vieta auginimui daržovių ar vištų laikymui. Patrick Donahue, Telef. 12-12, No. Grafton, Mass. (44-47)

PARSIDUODA. REAL-ESTATE. Perku ir parduodu mortgečius. Visuose tos rusies reikaluose kreipkitės pas 8 Vernon St., Worcester, Mass. C. J. PRANSKAITI, Telephone Park 2148 W.

PARSIDUODA. LINCOLN, 4 šeimynų namas su visais įtaisymais, geresnio bargeno nerasi. Kaina \$13,800, įmokėt \$2200. MASSASOIT, 3 šeimynų namas, naujas, su visais įtaisymais, geras parkinis. Kaina \$9800, įmokėt \$2000. FARMA 40 akry žemės, su viskuomu, gera, derlinga žemė. Kaina \$4,500. FARMA 65 akry žemės, trobėsiai gana geri, sodas, miškas, karvės ir viskas eina sykiu. Kaina \$6000. BUCERNE-GROSERNE parsiduoda už \$300, gera progą pirkt. RESTAURANTAS-KEPYKLA, sykiu kepa duoną ir keikus, kas reikalinga prie restauranto. Gera vieta ir biznis išdirbtas. Kaina žema. TENEMENTAS ant'randos 5 ruimu, \$20. JONAS BUKOKAS, Notarijušas ir Agentas, 25 Millbury St., Worcester, Mass.

"Am. Lietuvio" Knygyne. galite gaut Visokių laiškams popierų

NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!! Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkriėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydė daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiko sutauptino. Šimtai žmonių pasigėbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu \$1.25. M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

Visokių Rušių Peiliai! Tūkankų išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Zeeland, ir Gothland (8čia klasa). Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į Passenger Department, 84 State St., Boston, Mass.

SADICK HARDWARE & PAINT CO. 66 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

ŽODYNĖLIS. GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ. Turėdamas tikėtiną žodynėlį, sutalysite pagal geriausius kalbamokslinij būdą, be kito pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina tik 60c. Galima gauti pas M. PALTANAVIČIA, Worcester, Mass.

KILA IŠGYDOMA. Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kada gi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kijos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinių neturi. Minkšta, lengva nešiojimai. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalus. Mes prisijusime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAL. Plapao Laboratories, 3059-Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Antanas J. Milleris, Lietuvius Advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo? Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikro pasina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu nerit pasveikt.

PEPSINIC SELTZER. yra vienintelė gyduo, kuri palengvina nevirškinimą, vidurių nesmagumus, ir nuėmima vėmima laike netumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoj, Pepsinic Seltzer Co.

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON per AMERIKOS LIETUVIO AGENTURĄ. Suite 71. Tel. Park 7636. Dr. Ruth F. Bernot, Lietuvė Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcester, Mass.

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS. Juozas J. Dirsas. Geriausiai patarnauj už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą ar gimine, kreipkitės prie manęs. Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA perkrausto ofisą į naują vietą, po numeru: 13 ELLSWORTH STR. Tel. Cedar 4953.

LIETUVA. Pirkite laivakortes jūsų gimimės Lietuvoje. Kompanijos raštine Kaune, kuogeriausia prižiūrēt visus keleivius. WHITE STAR LINE N.Y.-Cherbourg - Southampton. Išplaukimai kas subatą. Milžinai laivai Majestic, Olympic. Gvėiti perkėlimai į Baltijos uostus.

AMERICAN LINE Joint Service. Plymouth - Southampton - Cherbourg - Hamburg. Regulariškai išplaukimai. Puikus, dideli, greitai laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus. RED STAR LINE N. Y.-Plymouth - Cherbourg - Antwerp. Tankūs išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Zeeland, ir Gothland (8čia klasa). Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į Passenger Department, 84 State St., Boston, Mass.

Naujausias Išradimas del praplatinimo mūsų biznio. Mes parduosime pusdykiai visai margintus, didžio 12x9 1/2, del gromatų rašymo, 50 popierių už \$1.25 - kiekvienas su kitoku skaitymu. Pinigus galite siust taip kaip katram geriaus: paštos ženkleliais, čekiais, ar apdraustame laiške. Perkupčiam popierius taipgi parduodam pigiai. Klausdami bile ką, idėkit 2c. paštos ženklelį del atsakymo. Lithuanian Printing House, 1028 SOUTH 2nd STREET, PHILADELPHIA, PA. (44-45)

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGU. APTIEKA. Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia. Visu daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabėnuo daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų. Norėdami suėdyt pinigus ir sveikata, visados kreipkitės į mūsų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą atėit, tai rašykite, o mes prisijusime reikalingus vaistus per ekspresą. A. Budrevičius, Previzorius, 122 Millbury st., Worcester, Mass.

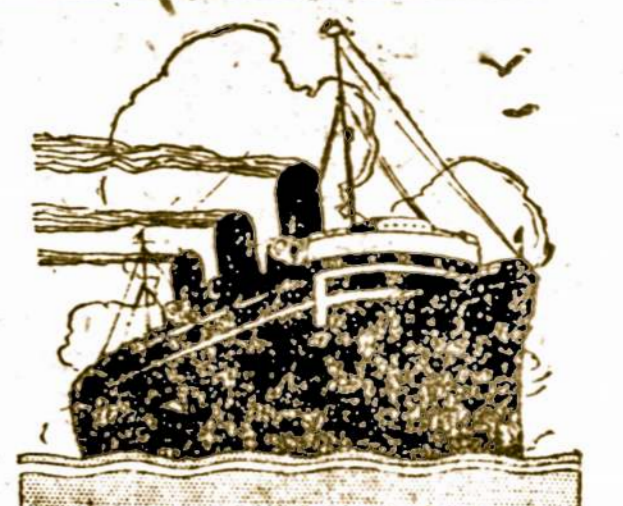
Ar manot atsiimt gimines į Ameriçą? 2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį metą. Leisk mūsų raštine Kaune pagelbēt Jusų gimimėms išgaut pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirėngt į kelionę. Nereikia laukt del vietos, turintiems Cunard linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortes yra geros kelionė ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia juriu kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos. Del smulkesnių informacijų, malonėkite susižinot su mūsų vietiniu agentu arba mūsų raštineje. CUNARD LINE, 126 State St., BOSTON, Mass.

Anthony Oswald Shallna, Lietuvius advokatas, 366 BROADWAY, ROOM 2, Telephone, So. Boston 8522 SO. BOSTON, MASS.

"111" CIGARETAI! 10c JIE YRA GERI!

Pope Optical Co., 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)

PRANAS LEVERIS, Dailydė-staforius. Uštima kontraktus ant budavojime ir taisymano namų. Taip gi taiso ir dalina namus ir padaro įvairius modėio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeru: 15 Millbury Street, Tel. Park 8177, Worcester, Mass.

NEW YORK HAMBURG. UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE). JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE. Trumpiausias kelias į visus LIETUVOS. Išplaukimai kas savaitę nuo Pier 86, north River, prie 46 st., New Yorke, geriausiai laivais: "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin", "Deutschland". su I, II, ir III klasios pasiažais, ir laivai: "Mount Clay", Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III klasa. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, malonios aplinkybės. United American Lines, Julius Rottenberg, Inc., 260 Hanover st. Boston, Mass. ar kitū igalioti agentai.

HOLLAND AMERICA LINE. Trumpas ir tiesus kelias, per Rotterdam, į ir iš visų dalių LIETUVOS. Savaitiniai išplaukimai. Neprilyginami parankumai. Mes suteikiame pagelbą gavime reikalingų dokumentų (affidavitų). Musų atstovai prižiuri viską smulkmeniškai, ir keleivai yra prižiuriami iš pat vietos į vietą. Pareikalavus prisijusiam kainų ir išplaukimų suraša. Del užsakymų ir informacijų, rašykite vietiniam agentui, arba į Holland-American Line, 89 State St., Boston, Mass.

CUNARD. Ar manot atsiimt gimines į Ameriçą? 2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį metą. Leisk mūsų raštine Kaune pagelbēt Jusų gimimėms išgaut pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirėngt į kelionę. Nereikia laukt del vietos, turintiems Cunard linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortes yra geros kelionė ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia juriu kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos. Del smulkesnių informacijų, malonėkite susižinot su mūsų vietiniu agentu arba mūsų raštineje. CUNARD LINE, 126 State St., BOSTON, Mass.

Anthony Oswald Shallna, Lietuvius advokatas, 366 BROADWAY, ROOM 2, Telephone, So. Boston 8522 SO. BOSTON, MASS.

"111" CIGARETAI! 10c JIE YRA GERI!

PRANAS LEVERIS, Dailydė-staforius. Uštima kontraktus ant budavojime ir taisymano namų. Taip gi taiso ir dalina namus ir padaro įvairius modėio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeru: 15 Millbury Street, Tel. Park 8177, Worcester, Mass.